

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd



Bakalářská práce

**Formování orgánů místní samosprávy v obci
Broumov (případová studie)**

Petra Roubalová

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Roubalová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Broumov (případová studie)

Název anglicky

Formation of local self-government bodies in the municipality of Broumov (case study)

Cíle práce

Bakalářská práce se zaměří na sociální, ekonomické a další faktory, jež ovlivňují fungování místní samosprávy a rozvoj vybrané obce. Cílem práce bude identifikovat aktéry lokálního politického procesu a jejich rozvojové vize.

Metodika

Bakalářská práce bude mít charakter případové studie a bude založena na studiu dokumentů (volební programy, materiály samosprávných orgánů apod.), případně i na dotazování. Těžiště práce bude spočívat v analýze voleb do zastupitelstva obce na podzim 2022 a povolebního formování samosprávných orgánů.

Doporučený rozsah práce

35-45 stran

Klíčová slova

Broumov, samospráva, obecní volby, lokální stranický systém, rozvoj obce

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností : koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008. ISBN 978-80-7325-144-4.

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

MÜLLER, K B. *Dobré vládnutí ve veřejném nezájmu : lokální politické elity jako klíčoví aktéři demokratizace?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2018. ISBN 978-80-7419-271-5.

ŘÍCHOVÁ, B. – JÜPTNER, P. – RIEGL, M. – ŠVEC, K. *Analýza politiky a političtí aktéři : možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015. ISBN 978-80-7419-187-9.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Jaroslav Čmejrek, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 7. 6. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Formování orgánů místní samosprávy v obci Broumov (případová studie)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce doc. PhDr. Jaroslavu Čmejkovi, CSc. za odborné vedení, poskytnuté podkladové materiály, cenné rady, vstřícnost a pomoc při zpracování této bakalářské práce. Dále mé poděkování patří i Matějovi Šulcovi, jenž se mnou zpracování této práce konzultoval.

Formování orgánů místní samosprávy v obci Broumov (případová studie)

Abstrakt

Bakalářská práce pojednává o problematice formování orgánů místní samosprávy v letech 2010–2022 a zabývá se otázkami týkajícími se lokálního politického procesu v obci Broumov. V první části bakalářské práce je přiblížen pojem samospráva a proces komunálních voleb včetně orgánů obce, aktérů lokálního politického systému a typologie koalic. Druhá část bakalářské práce je zaměřena na demografickou a socioekonomickou charakteristiku města Broumov. Je zde pojednáno o formování orgánů místní samosprávy a lokálních politických aktérech včetně jejich volebních programů. Dále je sledována volební účast a vývoj voleb ve čtyřech volebních obdobích 2010, 2014, 2018 a 2022, ve kterých práce analyzuje kandidátní listiny jednotlivých volebních stran.

Klíčová slova: Broumov, samospráva, obecní volby, lokální stranický systém, rozvoj obce

Formation of local self-government bodies in the municipality of Broumov (case study)

Abstract

The bachelor thesis deals with the issue of the formation of local self-government bodies in the years 2010-2022 and deals with issues related to the local political process in the municipality of Broumov. In the first part of the bachelor thesis is presented the concept of local government and the process of local elections including the municipal bodies, actors of the local political system and the typology of coalitions. The second part of the bachelor thesis focuses on the demographic and socio-economic characteristics of the city of Broumov. It discusses the formation of local government bodies and local political actors including their electoral programs. Furthermore, the turnouts and the evolution of the elections are studied in the four election periods 2010, 2014, 2018 and 2022 in which the thesis analyses the candidate lists of the different electoral parties.

Keywords: Broumov, local government, municipal elections, local party system, municipal development

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Obecní zřízení	12
3.2 Orgány obce	14
3.2.1 Zastupitelstvo obce	14
3.2.2 Rada obce.....	15
3.2.3 Starosta.....	16
3.2.4 Obecní úřad.....	17
3.3 Političtí aktéři na lokální úrovni.....	17
3.4 Politická participace občanů na lokální úrovni	19
3.5 Obecní volby	21
3.5.1 Volební obvod.....	23
3.5.2 Forma kandidatury	23
3.5.3 Struktura hlasu	24
3.5.4 Volební klauzule	25
3.5.5 Volební formule	25
3.6 Lokální politické koalice.....	25
4 Vlastní práce	28
4.1 Charakteristika města Broumov	28
4.2 Političtí aktéři v obci Broumov	30
4.2.1 Volby do zastupitelstva obce 2010	31
4.2.2 Volby do zastupitelstva obce 2014	33
4.2.3 Volby do zastupitelstva obce 2018	35
4.2.4 Volby do zastupitelstva obce 2022	37
5 Výsledky a diskuse	40
6 Závěr	44
7 Seznam použitých zdrojů	46
7.1 Odborná literatura	46
7.2 Internetové zdroje.....	46
7.3 Ostatní použité zdroje	47
8 Seznam tabulek, grafů a zkratk	48
8.1 Seznam tabulek	48

8.2	Seznam grafů.....	48
8.3	Seznam zkratk	48
9	Přílohy	50
	Příloha č. 1 Tabulky	50
	Příloha č. 2 Grafy	52
	Příloha č. 3 Geografická poloha, znak a vlajka obce Broumov	53
	Příloha č. 4 Územní plán obce Broumov	54
	Příloha č. 5 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 8.11.2010.....	55
	Příloha č. 6 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 10.11.2014.....	56
	Příloha č. 7 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 31.10.2018.....	57
	Příloha č. 8 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 24.10.2022.....	59

1 Úvod

Obecní samospráva vytváří systém, v němž se občané přirozeně pohybují a aktivně se podílejí na rozhodování o záležitostech týkajících se místního prostředí a života. Tento systém je založen na zákonech a předpisech daných jak státem, tak i samotnou obcí.

Nezbytným krokem pro zformování místních orgánů jsou komunální volby, které jsou součástí demokratického procesu a mají vliv na každodenní život občanů v dané obci, jelikož rozhodují o tom, jak bude obec spravována a jakým směrem se bude ubírat. Voliči mají možnost vybrat si z kandidátů, kteří se ucházejí o pozici v obecním zastupitelstvu a podle svých preferencí a priorit rozhodnout, kdo bude mít zodpovědnost za správu a rozvoj jejich obce. Je to také příležitost pro volební subjekty a jejich kandidáty ukázat, jakým způsobem dokážou reprezentovat a řešit zájmy občanů v rámci daného území.

Důležitým procesem je formování orgánů místní samosprávy, které se může v různých obcích značně lišit. Velké obce mívají velký počet volebních stran a vysokou úroveň politické soutěže, zatímco v nejmenších obcích je politická soutěž často zanedbatelná. Jak ve velkých, tak i v malých obcích je proces formování orgánů samosprávy klíčovým předpokladem pro úspěšné vedení obce. Významnou fází tohoto procesu představuje povolební vyjednávání o koalici, které se uskutečňuje po zvolení zastupitelů obce. Tento povolební krok má zásadní vliv na složení a fungování místní samosprávy. Vyjednávání se týká složení koalic a obsazení klíčových funkcí v místních orgánech a mohou mít dopad na rozhodovací procesy a vztahy mezi jednotlivými subjekty v obci.

2 Cíl práce a metodika

Bakalářská práce je zaměřena na proces formování orgánů místní samosprávy v obci Broumov, který zahrnuje charakteristiku aktérů místní politické scény společně s jejich rozvojovými vizemi a formování exekutivních koalic, jež vznikaly na základě povolebních vyjednávání. Kromě toho se bakalářská práce snaží objasnit problematiku lokální politické participace z hlediska stranické příslušnosti a věkového či genderového složení kandidátů. Dále se práce věnuje komparaci volební účasti místních občanů s účastí celostátní.

Bakalářská práce má charakter případové studie. K sběru potřebných dat je využito volebního serveru ČSÚ a studia dokumentů jako jsou volební programy či profily jednotlivých kandidátů, materiály poskytnuté místními politickými subjekty, dokumenty zveřejněné na webových stránkách obce, zápisy z městského zastupitelstva a dalších online zdrojů. Těžiště práce představují 3. a 4. kapitola. Třetí kapitola obsahuje literární rešerši a poskytuje teoretická východiska bakalářské práce. Čtvrtá kapitola má empirický charakter. Obsahuje charakteristiku města Broumov a přináší základní údaje o počtu obyvatel, nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti a dalších sociálních a ekonomických ukazatelích. Pozornost je především věnována dvanáctiletému vývoji obecních voleb od roku 2010 až do roku 2022, ve kterých jsou analyzovány jednotlivé kandidátní listiny volebních subjektů v rámci zastoupení kandidátů s jejich politickou příslušností, věkovou strukturou a genderovým složením. Tato analýza je pak též aplikována na zastupitelstvo města v jednotlivých volebních letech. Ve vývoji voleb bakalářská práce komparuje i volební účast místních obyvatel s celorepublikovou účastí. V další části práce je analýza rozdělena do jednotlivých volebních let, ve kterých je zkoumáno samotné formování orgánů místní samosprávy. Zde jsou rozebrána povolební jednání, při kterých vznikaly exekutivní koalice a u nichž se hlasovalo o obsazení postu starosty, místostarosty a složení rady města Broumov.

3 Teoretická východiska

3.1 Obecní zřízení

Dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích je obec základní územní samosprávné společenství občanů a veřejnoprávní korporací disponující vlastním majetkem a vymezenými územními hranicemi. V právních vztazích obec vystupuje pod svým jménem a nese za sebe v právních věcech odpovědnost.

Obec má povinnost pečovat o rozvoj svého území a spokojenost místních občanů. Z přirozené působnosti vyplývají obci funkce, jimiž zajišťuje místní prosperitu. Mezi tyto funkce se řadí funkce politická, ekonomická, sociální, ekologická, bezpečnostní, infrastrukturní a prognostická. Pro jejich plnění obec využívá řadu nástrojů jako jsou obecní vyhlášky, sankce a uzavírání smluv.

Občan obce je fyzická osoba s trvalým bydlištěm. Má právo volit a být volen, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se k ustanovením na zasedání zastupitelstva obce, podávat návrhy, podněty a připomínky orgánům obce, vyjadřovat se k rozpočtu a k závěrečnému účtu obce za předešlý kalendářní rok.

Každá obec je oprávněna používat vlastní symboly. Hlavními symboly jsou znak, vlajka a razítko, popřípadě pečeť. Dále se mezi symboly zařazuje i samotný název obce a ceny obce, které se udělují za významná umělecká, vědecká či jiná díla vztahující se k danému území. Za zvláštní znak jsou považovány barvy obce (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích).

Obec je financována jak z vlastních financí, tak i ze státního rozpočtu. Určení finanční pomoci od státu je vedeno s ohledem na počet obyvatel obce. Příjmy do obecních rozpočtů lze rozdělit na dotace, daňové, nedaňové a kapitálové příjmy. Nejhlavnějšími příjmy jsou ty daňové, jež jsou tvořeny sdílenými typy daní, kdy obec přínos sdílí s dalšími aktéry rozpočtové soustavy a svěřenými daněmi, se kterými připadá daňový přínos pouze obcím. K nedaňovým příjmům se řadí např. příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy za pokuty a další. Dotace pro obec může být poskytnuta krajem, státem či evropským fondem zaměřující se na konkrétní oblast (Balík, 2009).

Na obecní úrovni lze pozorovat dva druhy působností, a to samostatnou a přenesenou. Do samostatné působnosti obce spadají záležitosti, jež jsou spojeny se zájmem obce a jejích občanů. V souladu s místními zvyklostmi a předpoklady obec pečuje o rozvoj

sociální péče a uspokojování potřeb místních občanů z hlediska zdraví, bydlení, ochrany, dopravy a vzdělání. Do samostatné působnosti dále spadá vydávání komunálních dluhopisů, záležitosti spojené s rozpočtem a závěrečným účtem obce, zřizování právnických osob, vyhlášení místního referenda, podání návrhu na změny katastrálního území obce a mnoho dalších. Součástí samostatné působnosti je i hospodářská činnost, z čehož vyplývá, že se svým majetkem nakládá v souladu s jejími, avšak zákonem vymezenými, zájmy a úkoly. Obec musí majetek chránit před poničením, odcizením či zneužitím. Zákon dále upravuje hospodaření obce v případě, že se obec rozhodne vlastní majetek pronajmout, směnit, darovat nebo prodat. Obec má právo spolupracovat s jinými veřejnoprávními subjekty a stát se členy Dobrovolného svazku obcí za účelem ochrany a rozvoje společných zájmů a cílů. Při výkonu samostatné působnosti se orgány obce při vydávání obecně závazných vyhlášek a v ostatních záležitostech řídí uzákoněnými právními předpisy. Při přenesené působnosti je část výkonu státní správy převedena na samosprávu. V přenesené působnosti se orgány obce řídí zákony a jinými právními předpisy při vydávání nařízení obce. V ostatních případech usnesením vlády, směrnicemi ministerstev či opatřeními příslušných orgánů. K výkonu přenesené působnosti je obec financována ze státního rozpočtu. Z hlediska rozsahu výkonu státní správy rozlišujeme obce se základním rozsahem přenesené působnosti, do kterých spadá všech 6 254 obcí, obce s pověřeným obecním úřadem o počtu 393 a obecní úřad obce s rozšířenou působností, jenž se nachází na 206 územích České republiky (Zákon 128/2000 Sb., o obcích; ČSÚ, 2022).

3.2 Orgány obce

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Základním orgánem obecní samosprávy je právě zastupitelstvo obce. Členové zastupitelstva jsou na dobu 4 let zvoleni občany v pravidelně se konajících komunálních volbách. Zákon stanovuje minimální a maximální hranici počtu členů, který je určen podle počtu obyvatel na daném území. Minimální počet členů zastupitelstva udává hranice 5 zástupců do 500 obyvatel. Naopak maximální možný počet zastupujících členů je dán hraničním číslem 55 nad 150 000 obyvatel.

Kandidát v komunálních volbách svůj mandát člena zastupitelstva získává při zvolení, ihned po ukončení hlasování. Člen následně po zvolení složí slib před zastupiteli obce, jenž ztvdí vlastním podpisem. Mandát je vykonáván členem zastupitelstva osobně a v mezích jeho pravomocí. Jeho funkce je funkcí veřejnou. Při výkonu funkce má zastupitel právo iniciativy, interpelace a informace. Právo iniciativy členovi zastupitelstva umožňuje předkládat návrhy orgánům obce k projednání. Interpelační právo dovoluje členovi vznášet dotazy a připomínky na radu obce, předsedy výborů, statutární orgány, předsedy organizačních složek a příspěvkových organizací, přičemž písemné odpovědi se mu musí dostat do 30 dnů. Právo informace poskytuje zástupci dožadovat se informací od zaměstnanců obce týkajících se jeho vykonávané funkce. A stejně tak jako u práva interpelačního musí odpověď obdržet do 30 dní. Člen je povinen účastnit se zasedání zastupitelstva obce a plnit úkony, jež mu byly orgánem uloženy. Jeho další povinností je vyvarovat se střetu zájmů, který je neslučitelný s veřejnou funkcí.

Zastupitelstvo obce je pověřeno schvalovat programy rozvoje obce, zveřejňovat obecně závazné vyhlášky, schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce, vydávat nařízení obce v případě, že nebyla zřízena rada obce a mnoha dalšími významnými úkoly. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je obecní zastupitelstvo povinno určit počet členů, který bude volen do řad zastupitelstva nejdéle do 85 dnů před konáním komunálních voleb. Počet je následně oznámen na úřední desce nejdéle do dvou dnů po jeho určení (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

K usnesení zastupitelstva obce je zapotřebí hlas nadpoloviční většiny všech jeho členů. V případě, že se zastupitelstvo nesejde po dobu delší šesti měsíců, aby bylo schopno se usnášet, je následně rozpuštěno ministerstvem vnitra. Po dobu absence zastupitelstva jsou

jeho pravomoci převedeny na radu obce. Pokud není zřízena rada obce, je pravomoc přenesena na starostu obce. Zasedání zastupitelstva je veřejné a řídí jej starosta, přičemž zastupitelstvo se schází nejméně jedenkrát za tři měsíce. Během zasedání zastupitelstva je pořízen záznam podepsaný starostou či místostarostou a popřípadě i určenými ověřovateli. V záznamu je uvedeno, kolik bylo při zasedání přítomných, co bylo předmětem projednávání, průběh schůze a výsledné hlasování. Záznam zasedání je uložen na obecním úřadu k případnému nahlédnutí (Balík, 2009; Čmejrek et al., 2010).

Zastupitelé obce mají právo zřídit výbory jakožto své iniciativní a kontrolní orgány. Výbory jsou pověřeny zastupitelstvem obce plnit povinnosti jim uložené a za jejich činnost se zastupitelstvu odpovídají. Předsedou výboru je osoba zvolená z řad členů zastupitelstva, nejedná-li se o osadní výbor. Počet jeho členů je určen vždy v lichých číslech. Pro to, aby byl výbor schopný se usnést, je zapotřebí nadpoloviční většiny hlasů všech členů. Po usnesení je vytvořen písemný záznam, který je podepsán předsedou výboru.

Zastupitelstvo obce povinně zřizuje dva základní výbory, a to kontrolní a finanční. Každý z nich má minimální hranici tří členů, jimiž mohou být osoby nevykonávající funkci starosty, místostarosty, tajemníka a další osoby podílející se na rozpočtových a účetních záležitostech obce. Kontrolní výbor je zřízen pro kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady obce. V oddílu samostatné působnosti má funkci kontrolní, co se týče dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem. Finanční výbor zastupitelstvo zřizuje pro dozor nad hospodařením obce s vlastním majetkem jak nehmotným, tak i finančním. Pokud na území obce žije alespoň 10 % občanů cizí národnosti, je zřízen zastupitelstvem obce výbor pro národnostní menšiny (Čmejrek et al., 2010).

3.2.2 Rada obce

V samostatné působnosti je rada obce výkonným orgánem zodpovídající za své činnosti zastupitelstvu obce. V případě, že v obci nebyla zřízena rada, jsou její záležitosti přeneseny na starostu. Počet členů nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelů obce a jejich počet je vždy v lichých číslech 5, 7, 9 či 11. Ovšem v obcích, ve kterých je méně než 15 členů, se rada nevolí. Mezi členy rady patří starosta, místostarosta a další členové rady (Čmejrek, 2008).

Schůze členů rady je svolávána dle potřeby a pro veřejnost je uzavřená. Při projednávání jednotlivých bodů mohou být přítomni členové zastupitelstva a jiné osoby pověřené. Aby se mohla rada obce usnášet, je zapotřebí přítomnosti nadpoloviční většiny

všech jejích členů a k platnému usnesení je zapotřebí souhlasu též nadpoloviční většiny všech členů. Ze schůze rady je pořízen písemný záznam obsahující počet přítomných členů a následně je podepsán starostou, místostarostou či jiným radním.

Rada obce je pověřena připravováním návrhů na projednání členy zastupitelstva a kontrolou plnění přijatých usnesení. Mezi povinnosti rady dále spadá zabezpečení hospodaření obce, vydávání nařízení, projednávání a řešení návrhů, připomínek a podnětů, zřizování a případné zrušení komise rady obce, kontrola plnění úkolů a dalších (Čmejrek et al., 2010).

K orgánům rady obce se řadí komise sloužící jako iniciativní a kontrolní orgány. Jsou-li komisi svěřeny záležitosti v přenesené působnosti vystupuje jako výkonný orgán. Komisi zastupuje předseda prokazující odborné znalosti ve výkonu přenesené působnosti. K jejich usnesení je zapotřebí nadpoloviční většiny hlasů všech členů. Za svou činnost jsou odpovědni radě obce a v případě přenesené působnosti za svou funkci odpovídají starostovi (Čmejrek, 2008).

3.2.3 Starosta

Nejviditelnějším zástupcem obce je starosta, který je spolu s místostarostou zvolen členy zastupitelstva a jimž se i za svou funkci odpovídají. Starostou se smí stát pouze občan České republiky starší 18 let.

K pravomocím starosty patří jmenování a odvolávání tajemníka obecního úřadu, ovšem pouze se souhlasem ředitele krajského úřadu. Starosta ve své funkci plní úkony jemu uložené zaměstnavatelem dle zvláštních předpisů, je odpovědný za informovanost veřejnosti o činnostech obce, dále je pověřen rozhodovat o záležitostech spadajících pod samostatnou působnost a další (Čmejrek, 2008). Ve volebním období je jeho úkolem zveřejnit nejdéle 15. den před volbami dobu a místo jejich konání (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů).

Jakožto hlavní zástupitel obce svolává a řídí schůze zastupitelstva a rady obce. Společně s místostarostou či jinými ověřovateli podepisuje vedený záznam z jednání obecních činitelů. Dále starosta spolu s místostarostou podepisují právní předpisy obce. V případě nepřítomnosti jeho osoby či dojde-li k jeho odvolání nebo odstupu z veřejné funkce, jsou jeho úkoly přeneseny zastupitelstvem obce na místostarostu po takovou dobu, dokud není zvolen nový starosta. Zastupitelstvem může být zvoleno i více místostarostů, kteří jsou pověřeni některými úkoly starosty (Čmejrek, 2008; Balík et al., 2020).

Při volbě starosty zastupitelstvem obce je kladena otázka, jaké faktory ovlivňují volbu konkrétního člena na post veřejné funkce. Hlavním politickým aktérem, a s tím i povolebním vyjednávačem, se zpravidla stává právě to uskupení, které získalo nejvíce zastupitelských mandátů. V případě zformování koalice je vítězství ve volbách známkou dominantního postavení daného subjektu v rámci koalice. Nastane-li situace, že vítěz získá v zastupitelstvu nadpoloviční většinu hlasů, získává prakticky ihned funkci starosty. Ve výjimečných případech může dojít i k situacím, kdy politické subjekty zformují vládu bez vítězné strany (Balík et al., 2020).

3.2.4 **Obecní úřad**

V čele obecního úřadu stojí starosta včetně dalších obecních zaměstnanců jako je místostarosta a tajemník, je-li tato funkce starostou zřízena. Pokud starosta nezvolí tajemníka, jeho funkce připadne jeho osobě. Ve výkonu samostatné působnosti obecní úřad plní úkoly jemu uložené zástupci obce a zapojuje se do činnosti vykonávanou výbory a komisemi.

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je zřízena funkce tajemníka, která je neslučitelná s funkcí v politických stranách a hnutích. Ve funkci je tajemník odpovědný starostovi jak v samostatné, tak i v přenesené působnosti. Je povinen plnit úkoly jemu zadané zastupitelstvem obce a dle zvláštních právních předpisů vykonává úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele. K dalším tajemnickovým pravomocím spadá vydávání spisového řádu, skartačního plánu a pracovního řádu obecního úřadu. Při zasedání zastupitelů a schůzích rady obce je tajemník přítomen a disponuje poradním hlasem (Čmejrek et al., 2010; Čmejrek, 2008; Říchová, 2007).

3.3 **Politické aktéry na lokální úrovni**

Politické stranictví je považováno za nejdůležitější prvek zastupitelské demokracie. Představuje systém uspořádání a vzájemného působení politických stran, jejichž hlavním úkolem je zprostředkování mezi občany a politickou mocí. Zároveň představují klíčový prostředek pro participaci občanů na demokratickém procesu. V politickém prostoru se sdružují politicky aktivní občané, kteří formulují společné cíle, zájmy, názory a postoje, na jejichž základě se strany v politické soutěži snaží získat co největší účast na státní moci (Čmejrek et al., 2010; Říchová, 2007).

Politické stranictví zažilo největší rozmach na konci 19. a počátku 20. století na území rozvinutých zemí, tedy v době vzniku moderních demokratických systémů. V těchto letech vstupovaly do politického dění široké vrstvy společnosti a tvořila se masová hnutí, která se zasloužila o zavedení všeobecného volebního práva a mnoho jiných politických reforem. Prostřednictvím aktivit masových hnutí došlo k razantní změně politické soutěže. Strany s rozvinutou organizační strukturou a členskou základnou se mohly snadněji uplatnit v politické sféře, díky čemuž vznikaly moderní masové politické strany dočasně se zaměřující na třídní a stavovské zájmy. Během 20. století se začaly vedle masových stran objevovat strany elitní. Strany se více zaměřovaly na širší sociální orientaci, což kompletně nahradilo třídní a stavovské základy. Společně s tímto vývojem dochází ke snížení počtu politických stran (Čmejrek et al., 2010).

Na lokální úrovni rozlišujeme několik základních typů subjektů, které tvoří místní politický systém. Jedná se o registrované politické strany, politická hnutí a jejich koalice, sdružení politických stran nebo politických hnutí, nezávislé kandidáty anebo sdružení nezávislých kandidátů. Co se týče organizační stálosti, politické strany a politická hnutí prošly jistým vývojem a vyznačují určitou organizační stabilitu. Nezávislí kandidáti a jejich různé formy sdružení se vyznačují naopak vysokou proměnlivostí, kterou lze pozorovat na úrovni venkovských obcí a menších měst, kde dochází ke značné obměně místních politických aktérů. Na národní úrovni se do popředí dostává organizace a struktura subjektů, přičemž na lokální úrovni se občané zaměřují spíše na osobnost kandidáta (Čmejrek, 2008).

Mezi lokální politické stranictví neodmyslitelně patří parlamentní strany, jejichž vývoj lze nejlépe charakterizovat na základě dat z výsledků voleb do zastupitelstev obcí. Pomocí těchto dat lze rozeznat, zda se jedná o městskou či neměstskou obec. Pokud je ale hlavním cílem zjistit skutečné postavení parlamentních stran v lokálním politickém prostoru, je nutné se zaměřit na rozbor stranické příslušnosti zvoleného zastupitelstva, jež podává mnohem spolehlivější výsledky o síle politických stran (Čmejrek et al., 2010).

Z analýzy volebních výsledků Českého statistického úřadu je zjevné, že v neměstských obcích získali většinu hlasů nezávislí kandidáti. V městských obcích je tento počet udělených hlasů mezi parlamentními stranami a nezávislými kandidáty téměř shodný. Rozdíly mezi zisky kandidátních listin parlamentních stran a počty získaných mandátů vznikají vlivem několika faktorů. V první řadě se jedná o to, že parlamentní strany se na komunální úrovni neobejdou bez doplnění kandidátní listiny nezávislými kandidáty (Čmejrek et al., 2010). Doplnování kandidátů do maximálního počtu uvedeném

na kandidátce je specifickým znakem převážně pro menší obce a města se slabou členskou základnou (Čmejrek, 2008). V meziválečných letech přitom měly politické organizace k dispozici dostatek vlastních kandidátů pro komunální volby jak ve venkovských obcích, tak i v menších městech (Čmejrek et al., 2010). Platí zde tedy, že čím větší je velikost obce, tím méně je nezávislých kandidátů (Říchová et al., 2015). Naproti slabé členské základně je tu i spousta jiných důvodů, proč se nezávislí kandidáti objevují na kandidátních listinách parlamentních stran. Jedná se na příklad o vylepšení politického vnímání občany, kteří u voleb na lokální úrovni hledí spíše na osobnostní stránku kandidáta než na tu stranickou. Může se ale jednat i o taktiku zaměřenou na povolební koaliční jednání, jelikož nezávislost na jiných politických stranách se může při těchto jednáních jevit jako výhoda (Čmejrek et al., 2010).

3.4 Politická participace občanů na lokální úrovni

V současnosti velmi pozorovaným jevem v politické sféře ve vyspělých demokratických zemích je pokles účasti občanů ve volbách. Evropský státní prostor upřednostňuje reformní kroky zaměřené na decentralizaci veřejné správy a danou odpovědnost přenášet na nižší územní úrovně, čímž chtějí podpořit zapojení svých občanů do procesu voleb. Hlavním ukazatelem politické participace je účast ve volbách, jež je současně i jedním z klíčových charakteristik politického prostoru. V případě voleb do zastupitelstev obcí se jedná o výrazně nejvyšší účast občanů. Obec totiž vyjadřuje přirozený politický a sociální prostor, a proto je pro občana důležité podílet se na lokálním volebním procesu. Jak zvýšit participaci občanů neřeší pouze decentralizace veřejné správy. Jeden z přístupů poukazuje na kvalitu demokracie, kterou lze měřit dle volební účasti a kandidatury. Pokles účasti ve volbách je považován za varování politickým subjektům, které by se měly více zaměřovat na zájmy svých voličů. Další přístup spatřuje v klesající participaci přirozený jev. Občané jsou s dosavadním politickým vývojem spokojeni, a tak se voleb neúčastní. Naopak kdyby došlo k výraznému zvýšení volební účasti, bylo by to známkou krize demokratického systému (Čmejrek et al., 2010).

Participaci občanů na lokální úrovni lze pozorovat ve třech rovinách, a to účastí ve volbách, členstvím v politických stranách či zapojením do jiných politických aktivit a zapojením občanů do veřejného života dané obce (Čmejrek et al., 2010).

Občanská participace v politické sféře poskytuje úřadům jistou legitimitu a nástroje nutné k efektivnímu rozhodování. Prostřednictvím aktivní podpory občanů je snadněji

dosaženo určitých politických cílů. Přístup k zapojení občanů do politického procesu je z instrumentálního hlediska vnímán jako způsob, jakým jedinci dosahují svých prioritních cílů. Z jiných hledisek je na tento přístup nahlíženo jako na projev vztahu občana ke svému společenství a způsob politické socializace. Politickou participací občanů vzniká struktura různých zájmů a cílů, které občané mezi sebou sdílejí, a tak je poskytnut prostor pro formování klíčových otázek (Balík, 2009).

Informace o lokální politické participaci občanů poskytují jednak kandidátní listiny a jednak zvolené zastupitelstvo obce. Porovnání věkových skupin občanů, kandidátních listin a zvolených zastupitelstev vyznačuje, že voliči mají značnou nedůvěru k nejmladším a nejstarším kandidátům. Důvody mohou být jak psychologické, tak i politické. Volební strany se totiž snaží maximalizovat svůj volební zisk tím, že své kandidátní listiny zcela zaplní vzhledem ke způsobu přidělování hlasů, který je podrobněji popsán v následujících kapitolách. Ovšem tento způsob přidělování mandátů omezuje nezávislé kandidáty, kteří jsou nuceni kvůli tomuto systému utvářet společná sdružení na kandidátní listině či se připojit k jinému politickému uskupení. Přičemž volební strany uplatňují způsob zaplňování kandidátek i lidmi, kteří ve skutečnosti nemají zájem o zapojení do činnosti obce. Proto jsou tyto lidé bráni z krajních věkových kategorií nejmladších a nejstarších.

Klíčovou roli pro výběr vhodného kandidáta představují individuální charakteristiky kandidátů, které slouží jako pomocná kritéria, jež voliči využívají v případě nedostatku informací o daných uchazečích o zastupitelskou funkci. V parlamentních volbách se voliči řídí převážně dle stranické příslušnosti. V komunálních volbách často ale tento údaj chybí. Proto se voliči přiklánějí i k méně užitečným informacím, které jim umožní vybrat vhodného kandidáta. Rozhodujícími faktory se poté mohou stát základní informace o kandidátech jako je pohlaví, věk, etnická příslušnost, zaměstnání, pořadí na kandidátní listině, politické zkušenosti z minulých období či dokonce vzhled (Bernard, 2012).

3.5 Obecní volby

Jeden z nejzákladnějších znaků demokracie jsou svobodné volby pořádané se v pravidelných intervalech. Klíčovým cílem je poskytnout občanům možnost výběru preferovaných politických stran, popřípadě jejich kandidátů a zjistit rozložení politické moci. Prostřednictvím těchto bodů umožňují volby zjistit, co společnost očekává a jaké jsou její priority (Říchová, 2012). Volby do zastupitelstev obcí zpravidla vyhlašuje prezident České republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním a přesný termín je poté zveřejněn ve Sbírce zákonů (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů).

Pravidelnými volbami jsou zajišťovány kontrolní prvky zastupitelských a exekutivních orgánů a v případě nespokojenosti společnosti s dosavadní politickou situací umožňují její reprezentaci vyměnit. Vzájemným působením politických sil zvoleného orgánu spolu s dalšími orgány dochází k integraci z důvodu odlišných priorit a cílů, čímž dochází i k integraci celé společnosti.

Volby mohou fungovat pouze tehdy, drží-li se principů všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Všeobecnost voleb platí, pokud je dodrženo aktivní a pasivní právo, tedy právo volit a kandidovat s dovršením požadovaného věku. Právo volit získává každý občan České republiky s dovršením 18 let. Při kandidatuře je rozlišeno, kam občan kandiduje a s tím je i dána hranice požadovaného věku. U komunálních voleb platí hranice 18 let. U voleb jsou si všichni voliči rovni, z čehož vyplývá, že všichni mají stejný počet hlasů se stejnou váhou. V České republice se uplatňuje systém přímých voleb, při kterých jsou kandidáti či kandidátní listiny voleni přímo občany. Každému voliči musí být zajištěna tajnost hlasování tak, aby nikdo nemohl zjistit jeho volbu. Další podmínkou pro funkčnost voleb by měla být politická pluralita, aby měl volič možnosti dostatečného výběru kandidátů z různých politických stran s rozdílnými názory a cíli (Čmejrek et al., 2010).

Pro kandidaturu politického subjektu musí nejprve dojít k jeho registraci na příslušném registračním úřadu, tedy obecním úřadu obce s alespoň dvěma odbory nebo pověřeném obecnímu úřadu. Kandidátní listiny lze předložit nejpozději 66 dnů do 16:00 před konáním voleb. Podání kandidátní listiny potvrdí registrační úřad konkrétnímu kandidátovi zmocněnci a následně v šestidenní lhůtě (66-60 dnů před konáním voleb) přistoupí k jejímu přezkoumání. V případě bezchybnosti dokumentu ho registrační úřad v patřičné době zaregistruje. Pokud dokument obsahuje chyby, jsou kandidáti vyzváni

k jejich odstranění nejpozději do 50. dne před dnem voleb. Registrační úřad 49-48 dnů před volbami zaregistruje bezchybné kandidátní listiny, v případě chybnosti kandidátní listinu zaregistruje, ale pouze bez daného kandidáta, u kterého nebyly přiloženy patřičné údaje (špatná adresa trvalého pobytu, nedostatečný věk apod.), v dalším případě úřad kandidátní listiny, u nichž se vada nedá vyřešit pouze zaškrtnutím kandidáta, zcela odmítne. K takovéto situaci dochází, pokud kandidátní listina neobsahuje podpis oprávněné osoby nebo byla kandidátní listina předložena po 66 dni (MVČR, 2022).

K obecním volbám neodmyslitelně patří i volební systém, který vyjadřuje způsob obsazení kandidátů do zastupitelských funkcí. Konkrétně se jedná o princip převádění hlasů na mandáty. Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů upravuje nejen metody převádění hlasů na mandáty, ale také zřízení volebních orgánů, sestavení kandidátních listin, samotné hlasování, zjišťování výsledků apod.

Ve volebním systému rozlišujeme dva základní volební principy – většinový a proporcionální. Ve většinovém systému odpovídá počet mandátů počtu volebních obvodů. Voliči mají možnost výběru mezi několika kandidáty a ti, kteří získají nejvíce hlasů získávají v daném volebním obvodu svůj mandát. Pozitivem systému je jednoduchost a silnější vztahy mezi zastupitelským reprezentantem a jeho voliči. Existuje zde ale jistá disproporcionalita volebních výsledků zvyhodňujících silnější strany, což může zapříčinit nedostatečné odrážení rozložení politických sil a hlavní funkce voleb je tím narušena.

V proporcionálním systému mají voliči k dispozici pouze kandidátní listiny obsahující politické strany, kterým dávají své hlasy. Oproti většinovému systému je ten proporcionální spravedlivý, jelikož jeho hlavním úkolem je odhalení rozložení politických sil v prostoru. Aby se však do zastupitelských křesel nedostalo prostřednictvím této rozvinuté schopnosti tolik politických subjektů, je v systému zavedena volební klauzule. Její nevýhodou je, že oproti většinovému systému se hlasy musejí přepočítávat a formování většiny a exekutivní koalice je složitější. Další nevýhodou je závislost kandidátů na svých politických stranách. Z toho důvodu voliči disponují preferenčními hlasy pro ovlivnění pořadí kandidátů na kandidátní listině, čímž je tak podpořena personalizace voleb.

3.5.1 Volební obvod

Hlavním prvkem volebního obvodu je jeho velikost daná počtem přidělovaných mandátů na daném území. Právě velikostí volebního obvodu je ovlivněna proporcionalita voleb, jelikož čím větší je velikost volebního obvodu, tím více mandátů se v něm přiděluje. Rozložení mandátů mezi více kandidátů umožňuje dostatečné odrážení politických sil v prostoru, a tak i zajištění spokojenosti společnosti. Naopak s menší velikostí klesá i počet rozdělených mandátů, přičemž kritická hranice je zde považována u volebních obvodů s přibližně 5 mandáty. Tím tak klesá i proporcionalita voleb a vzniká nadreprezentace silných politických stran (Čmejrek et al., 2010).

Obec tvoří jeden volební obvod, přičemž zastupitelstvo obce může nejdéle do 85 dnů před dnem voleb vytvořit více volebních obvodů. Tyto volební obvody musejí být rozděleny tak, aby se v obci do 10 000 obyvatel volilo v každém obvodu nejméně 5 zastupitelů, v obcích od 10 000 do 50 000 obyvatel alespoň 7 zastupitelů a v obcích s počtem obyvatel nad 50 000 nejméně 9 zastupitelů obce (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů).

3.5.2 Forma kandidatury

V komunálních volbách je využíváno vázané kandidátní listiny, která umožňuje kandidátům udělení preferenčních hlasů a panašování (Balík, 2009). Kandidátní listina musí splňovat potřebné náležitosti k tomu, aby mohla být registrována. Musí v ní být uveden název zastupitelstva obce, označení volebního obvodu, název volební strany, jména kandidátů, jejich věk, povolání, pohlaví, trvalý pobyt, politická příslušnost, pořadí kandidátů a mnoho dalších nezbytností. Ke kandidátní listině musí být připojeno vlastnoručně podepsané prohlášení jednotlivých kandidátů, že se svou kandidaturou souhlasí, nejsou mu známi překážky volitelnosti a že se jeho osoba nevyskytuje na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů).

Dle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů musí nezávislí kandidáti a jejich sdružení utvořit kandidátní listinu, jejíž náležitosti jsou upraveny dle § 22 odst. 1 písm. a) až i) tohoto zákona. Vzor kandidátní listiny je následně stanoven vyhláškou Ministerstva vnitra, nezávislí kandidáti se řídí přílohou č. 6 a jejich sdružení přílohou č. 7. Ke kandidátní listině jsou NK povinni přiložit petici

obsahující podpisy podporovatelů volební strany a poté ji předat registračnímu úřadu nejpozději do 66 dnů před konáním voleb. Potřebný počet petičních podpisů je stanoven v příloze k zákonu č. 491/2001 Sb. a následně je zveřejněn registračním úřadem na úřední desce do 85 dnů před volbami. Minimální podpora nezbytná ke kandidatuře nezávislých kandidátů a jejich sdružení je dána v závislosti na počtu obyvatel obce, který je rozdělen do 6 obvodů. U nezávislých kandidátů se počet petičních hlasů pohybuje od 0,5-5 % a u sdružení je zapotřebí 7 %. Petice nezbytná ke kandidatuře nemá žádný vzor. Její záhlaví musí zahrnovat pouze název volební strany, název obecního zastupitelstva a rok konání komunálních voleb. Pro platnost petice musí být vedle podpisu voliče mimo jiné i jeho jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého bydliště. Petice musí obsahovat pouze podpisy voličů (MVČR, 2022).

3.5.3 Struktura hlasu

U voleb do zastupitelstev obcí volič disponuje vícenásobným hlasem, jenž mu umožňuje zvolit tolik kandidátů, kolik mandátů má být v dané obci rozdáno. Při volbě smí voliči vybírat napříč všemi listinami a zaškrtnout tak kandidáty z různých akterských stran. Preferující kandidáty volič označí křížkem v rámečku uvedeném vedle jejich jména. Volič ovšem nemusí zaškrtnout pouze kandidáty, ale smí dát svůj hlas i celé kandidátní listině, čímž poskytne hlas všem kandidujícím zastupujících konkrétní stranu (Balík, 2009; Bernard, 2012).

Přestože mají voliči možnost zaškrtnout kandidáty napříč všemi kandidátními listinami, jejich hlas je v první řadě vždy pro členskou kandidátní listinu a teprve poté slouží jako preferenční hlas pro vybraného kandidáta. Proces přepočítávání hlasů je rozdělen na několik bodů. Nejprve je zjištěno, kolik hlasů každá kandidátní listina získala a následně je dle tohoto počtu odvozen počet zvolených členů zastupitelstva obce z jednotlivých kandidátních listin. Jména zvolených kandidátů se přednostně řídí pořadím na kandidátce. Pořadí kandidátů je měněno pouze tehdy, překročí-li počet hlasů konkrétního kandidáta o 10 % průměrných hlasů celkového počtu kandidátů na listině. V tomto případě dotyčný získává přednostní hlas (Bernard, 2012).

3.5.4 Volební klauzule

Volební klauzule je definována jako uměle vytvořená hranice pro získání mandátu v zastupitelském orgánu. Aby mohla strana postoupit do dalšího skrutinia, musí získat alespoň 5 % požadovaných hlasů. Uměle vytvořená hranice je využívána především v proporcionálním systému, v němž redukuje určitou rozptýlenost politických stran v zastupitelském orgánu.

V České republice se volební klauzule používá ve volbách do Evropského parlamentu, do poslanecké sněmovny, ve volbách krajských a i obecních. Hranice 5 % se dle potřeby může navyšovat a snižovat. V případě voleb do zastupitelstva obce lze tuto hranici snížit v zájmu zachování politické soutěže (Čmejrek et al., 2010).

3.5.5 Volební formule

Volební formule definuje metodu přepočtu hlasů na mandáty. V případě voleb do zastupitelstev obcí se jedná o d'Hondtův volební dělitel, jenž byl v České republice zaveden v roce 2002. Při této metodě jsou všechny mandáty rozděleny v jednom skrutiniu. D'Hondtova metoda spočívá v dělení jednotlivých počtů hlasů každé strany postupně čísly z číselné řady počínaje jedničkou. Počet podílů je ovšem omezen počtem kandidátů dané strany, které jsou následně seřazeny do řady od největší po nejmenší hodnoty. K prvním nejvyšším číslům jsou na základě maximálního rozdávaného počtu mandátů v daném volebním obvodu přiřazeny strany získávající zastupitelský mandát (ČSÚ, 2021).

3.6 Lokální politické koalice

Problematiku politických koalic lze pozorovat jak na národní úrovni, tak i na té obecní, kterou se zabývá Stanislav Balík. Obecně jsou koalice rozděleny na minimálně vítězné a nadměrné, přičemž takovéto kategorizování svědčí pouze o míře jejich soutěživosti, jež nedokáže poskytnout odpověď na otázky týkající se charakteru politické kultury. A to převážně z důvodu zahrnutí všestranných koalic a velkých koalic s odlišnými ideově zaměřenými aktéry do jediné kategorie nadměrných koalic. Jde-li tedy o zkoumání koalic, je nezbytné zkoumat jejich funkce v kontextu, v němž byly stvořeny.

Právě proto koalice dělíme na dvě úrovně – třídy a typy. Již zmíněné dělení v předchozím odstavci lze označit za koaliční třídu, jež je založena na počtu mandátů. Druhá úroveň je označena jako typ koalic založený na počtu aktérů a na ideové vzdálenosti

politických subjektů účinkujících uvnitř systému. Třída minimální vítězné koalice obsahuje typy minimální vítězné ideově propojené koalice a minimální vítězné ideově nepropojené koalice a velké koalice. K třídě nadměrné koalice lze přidělit typ nadměrné ideově propojené koalice, nadměrné ideově nepropojené koalice, široké koalice, všestranné koalice a velké koalice.

Minimální vítězná ideově propojená koalice obsahuje tolik mandátů, kolik je zapotřebí k získání většiny. Členové koalice se vyznačují tím, že mají k sobě ideově blízko. Koalice tohoto typu je nejlogičtější povolebním východiskem, co se týče racionální volby a optimální ideové propojenosti. Cílem politických aktérů vstupujících do koalice je maximalizovat svůj politický vliv z hlediska racionální volby.

Minimální vítěznou ideově nepropojenou koalici tvoří co nejmenší, ovšem dostačující počet členů k získání většiny hlasů. Členové nesdílejí stejné ideje, jelikož ideově nepropojená koalice je složena z aktérů protějších politických spekter, mezitím co v opozici je ponecháno více politických proudů. Na rozdíl od velké koalice nezahrnuje dva hlavní představitele ideového spektra. Ke vzniku koalice dochází v případě, že vítězná strana není schopna vytvořit minimální vítěznou ideově propojenou koalici, jelikož nemá s kým. Vznik koalice je definován ze dvou důvodů, a to že vítěz poskytne nabídku o vytvoření koalice menší ideově vzdálené straně, nebo že ji z osobních důvodů nevtvoří.

Velká koalice je vyznačena spoluprací dvou dominantních aktérů s protikladnými idejemi. Její vznik je spojen s uzavřením minimálně vítězné ideově propojené koalice. Velkou koalici je nazývána primárně proto, že v opozici jsou ponecháni dva ideově odlišní soupeři. Při tvorbě koalic je předpokládána dlouhodobá spolupráce překračující jedno volební období.

Aby měla nadměrná ideově propojená koalice možnost fungovat, je nezbytná přítomnost alespoň jednoho člena navíc, který umožní, že koalice nebude disponovat většinou hlasů. Samozřejmostí je absence protikladných idejí a výrazných názorových vzdáleností mezi jejími subjekty. V případě komunikace není zapotřebí výrazných kompromisů, jelikož členové si jsou ideově velmi blízcí. Typ nadměrné ideově propojené koalice vzniká v situacích, kdy je zapotřebí nadpoloviční většiny všech zákonodárců či v případech, kdy opozice vystupuje proti vládě a její členové by se svými hlasy nestačili.

Nadměrná ideově nepropojená koalice je složena ze členů s odlišnými idejemi. Její rysy se úzce podobají koalici minimální vítězné ideově nepropojené. Pro fungování

koalice se v opozici vyskytuje více politických subjektů, kde se alespoň jeden subjekt ideově nachází mezi dvěma aktéry účinkujícími v koalici.

Široká koalice je spojena spoluprací téměř všech významných politických sil. Z ideologických důvodů zůstává mimo koalici vždy jeden politický partner či proud. Tvoří ji více jak dva členové a je zastoupena několika subjekty k získání nadpoloviční většiny hlasů. Koalice vzniká spojením co nejvíce subjektů se společnou zodpovědností. Tento typ koalice může být uzavřen proti jednomu subjektu či pouze bez něho (Balík, 2009).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika města Broumov

Město Broumov se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Náchod. Leží na půdě CHKO v Broumovském výběžku centra Broumovského regionu, který je lemován polskými hranicemi. Území Broumova obklopují významné přírodní památky hojně navštěvovány turisty jako jsou Broumovské stěny a Javoří hory. Rozkládá se na ploše 22,27 km² v nadmořské výšce 395 m. Broumov je rozdělen celkem na 7 částí – Benešov, Olivětín, Kolonie 5. května, Nové Město, Poříčí, Velká Ves a Rožmitál. Hlavním symbolem je bílá labuť s hvězdou a vlajka města je složena z bílé a modré barvy.

Obec tvoří významnou turistickou složku Broumovského regionu, ať už z kulturního či sportovního hlediska. Kultura je ve městě velmi rozmanitá. Již samotné centrum je zapsáno jako památková zóna s dochovanými středověkými měšťanskými domy, Starou radnicí ze 13.století a Mariánským sloupem.

Za rok 2021 bylo v Broumově evidováno 7 145 obyvatel, z toho 3 460 mužů a 3 685 žen. Nejvyšší počet obyvatel byl zaznamenán v roce 1910, kdy dosáhl 11 846 obyvatel, přičemž v předválečném období žilo na území Broumovska převážně obyvatelstvo s německou národností. K úpadku počtu obyvatelstva došlo v meziválečném období v letech 1918–1945 při odsunu německých obyvatel z Československého státu. Od této doby má vývoj počtu místního obyvatelstva spíše klesající charakter.

V Broumovském regionu s postupem let dochází ke zvýšení zastoupení starších věkových skupin, což může mít v budoucnu negativní dopad na vývoj místního celku. Průměrný věk obyvatel obce je 44 let – u žen 45,8 let a u mužů 42,1 let.

V porovnání s Českou republikou převažuje na Broumovsku vyšší míra nezaměstnanosti. Hlavním z důvodů je nedostatek pracovních míst, což má za následek stěhování populace mladších obyvatel do jiných částí České republiky pro lepší uplatnění na trhu práce. Další příčinou je problém s dojížděním místních obyvatel za prací mimo Broumovsko, přičemž Úřad práce Broumov poskytuje finanční příspěvky na dojíždění.

Největším zaměstnavatelem ve městě Broumov je textilní závod Veba a.s. se 160 letou historií. Její provoz byl před 7 lety ohrožen africkou krizí, do které Veba vyváží své zboží. V současnosti je ohrožena zvyšujícími se náklady na energie. V případě zkolabování textilního závodu by přišlo o práci téměř 800 lidí.

Jak již bylo zmíněno, v obci má významnou úlohu kulturní a sportovní život, proto mají největší potenciál profese v oblasti cestovního ruchu. Dále jsou zde nejrozšířenější obchodní služby, pohostinství, stavebnictví, průmysl a ostatní veřejné, sociální a osobní služby. Nejčastější právní subjektivitou je živnostenská forma podnikání.

Jelikož je město Broumov pohraniční oblast, mají obyvatelé Broumova omezený přístup ke službám. Problematickou oblastí v Broumově je v dlouhodobém horizontu nedostatek zdravotní a sociální péče. Broumov sužuje nedostatek pediatrů, stomatologů a jiných specialistů. Proto místní nemocnice zrušila již několik oddělení jako je například porodnictví či pohotovost a místní obyvatelé jsou nuceni vyhledat odbornou péči až o hodinu vzdáleném městě Náchod či dokonce v přeshraničním Polsku. Stejně tak sociální péče není v městě Broumov zcela dostačující. Sociální péče je nejvíce omezena v případě kapacity míst v domovech pro seniory. Dále pak lze zmínit i zhoršený přístup ke školství. V Broumově se nacházejí 2 základní školy a jedna střední škola zaměřená na všeobecné vzdělání. Pro studium na jiné střední škole jsou studenti nuceni dojíždět i několik hodin.

Celkové rozložení a hustota místních komunikací výrazně ovlivňuje fyzickogeografické podmínky území, převážně členitost krajiny, která je zároveň lemována státními hranicemi. Z důvodu těchto vlivů je místní doprava velmi omezena, hlavně v okrajových částech regionu. Hlavní silniční komunikaci zde tvoří síť silnic III. třídy. Území protínají dva podstatné silniční koridory I/47 Rychnov nad Kněžnou – Náchod – Trutnov a E67 Praha – Warszawa. Ovšem nejdůležitější silniční komunikací je II/303 spojující komunikaci Náchod – Hronov – Police nad Metují – Broumov. V regionu je funkční autobusová doprava umožňující jak lokální spoje, tak i spoje do Prahy a Brna. Místní doprava je zajištěna společnostmi P-Transport a CDS s.r.o. a několika dalšími dálkovými spoji. Dále mají občané možnost využít železniční dopravy. Na území prochází jednokolejná trať č. 026 Týniště nad Orlicí – Otovice a trať č. 048 Teplice nad Metují – Trutnov.

4.2 Političtí aktéři v obci Broumov

Zatímco ve větších obcích lze pozorovat lokální politický systém téměř srovnatelný s národní úrovní, v menších městech se v průběhu formování politického prostoru usadil specifický trend. S postupem let se začaly v menších městech dostávat do popředí komunálních voleb nezávislí kandidáti. Město Broumov spadá právě pod obce menší velikosti, a tak lze ve složení volebních stran nalézt převážně nezávislé kandidáty. Na lokální politické scéně působí i volební strany účinkující na národní úrovni. Ty ovšem z důvodu nedostatku kandidátů své kandidátní listiny zaplňují především kandidáty bez politické příslušnosti.

Za volební roky 2010–2022 se na místní politické sféře objevilo mnoho volebních stran, které v průběhu 12 let svá uskupení obměňovaly, sdružovaly a některé své kandidatury i zanechaly. Mezi volební strany, které v místním politickém prostoru působí nepřetržitě po danou sledovanou dobu, patří ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a TOP 09. Politické strany KDU-ČSL a KSČM jsou jedinými subjekty, které se za celé sledované období s nikým nesdružily a konstantně vystupují pod vlastní kandidátní listinou. Mezi další strany, které působí jak na národní úrovni, tak i na té obecní, jsou strany ODS, které získalo zastupitelský mandát ve volebních obdobích 2010 a 2018 a STAN, jenž se připojil v roce 2014 k Sdružení TOP 09, STAN, NK. Pro následující obecní volby 2018 se STAN od sdružení odpojil a spojil svou kandidátní listinu s uskupením Volba pro Broumov, dříve vystupující jako SNK, se kterým kandidoval i v dalším volebním období. Do komunálních voleb v roce 2010 kandidovala volební strana Věci veřejné. Po sléze se tato strana přestala v politickém prostoru vyskytovat a její kandidáti vytvořili na následující 2 volební období kandidátní listinu s názvem Nestraníci. Pro volby v roce 2022 se spojili s Českou pirátskou stranou působící i na národní úrovni, a tak kandidátní listinu zaregistrovali pod jménem Broumovská vlna. Volební strana TOP 09 za sledované období prošla nejvýraznějšími změnami ve struktuře své kandidátní listiny. V roce 2010 kandidovala pod svou vlastní kandidátní listinou, načež se ve volebním roce 2014 spojila se Sdružením TOP 09, STAN, NK a pro volby v letech 2018 a 2022 spojila kandidátní listinu společně s nezávislymi kandidáty a vystupovala pod názvem Broumováci. Na lokální politické scéně v roce 2010 působil volební subjekt Sdružení SNK ED, NK – Stěnava, který se pro volební roky 2014 a 2018 přejmenoval na Stěnava s Východočechy. V následujících volbách toto uskupení již nekandidovalo.

4.2.1 Volby do zastupitelstva obce 2010

Voleb do zastupitelstva obce se v návaznosti s tabulkou č. 1 v roce 2010 zúčastnilo 8 volebních stran, přičemž místo v zastupitelském orgánu získalo 7 z nich. Zastupitelský mandát neobhájila volební strana Volte Pravý Blok. Celkově bylo rozdáno 23 mandátů. Pro větší šanci získání zastupitelského postu se do kandidátních listin dosazuje tolik kandidátů, kolik je možno získat mandátů v obecním zastupitelstvu. Proto téměř většina volebních stran registrovala kandidátní listinu s plným počtem kandidátů. Pouze strana KSČM ve své kandidátní listině představila 19 kandidátů.

Vítězem se stala volební strana ČSSD s celkovými 5 mandáty. Politické subjekty KDU-ČSL a Věci veřejné získaly po 4 mandátech. ODS a TOP 09 získaly společně 3 mandáty a Sdružení SNK ED, NK – Stěnova a KSČM 2 mandáty.

Programy jednotlivých volebních subjektů se na obecní úrovni řídí programovými cíli a principy národní úrovně, přičemž jejich rozvojové vize se snaží přizpůsobit místním poměrům a specifickým potřebám obce. Formulace programových cílů volebních stran byla v roce 2010 velmi podobná. Hlavními vizemi volebních stran bylo především podpořit místní kulturní a sportovní život, ochraňovat kvalitu životního prostředí a podpořit udržitelný rozvoj, zlepšit zdravotní a sociální péči, které je ve městě nedostatek, napomáhat v rozvoji kvalitního vzdělání, zvýšit bezpečnost obyvatel a podpořit prevenci kriminality.

Při analýze jednotlivých kandidátních listin lze na základě vybraných dat z tabulky č. 2 zjistit, že převládající část kandidátních listin tvořili právě kandidáti bez politické příslušnosti. Na místní politické scéně za rok 2010 můžeme pozorovat dvě největší odchylky, co se týče počtu kandidátů s politickou příslušností a bez politické příslušnosti. Nejvíce členů s politickou příslušností kandidovalo za volební stranu KSČM, u které jako jediné strany přesahovalo jejich zastoupení s 12 členy polovinu celkového počtu uchazečů, přičemž jejich kandidátní listina byla zaplněna pouze z 82 % možného maximálního počtu členů. Naopak největší počet členů bez politické příslušnosti měla volební strana Sdružení SNK ED, NK – Stěnova, u které měl pouze jeden člen z celkových 23 kandidátů politickou příslušnost. Druhou volební stranou s nejvyšším počtem kandidátů s politickou příslušností byla ČSSD s 9 členy. U ostatních volebních subjektů vyjadřuje počet kandidujících s politickou příslušností klesající charakter. V případě ODS s politickou příslušností kandidovalo 5 členů, za KDU-ČSL 4, ve volební straně Věci veřejné kandidovali 3 členové s politickou příslušností a za TOP 09 už pouze 2 členové.

Pokud se zaměříme na finální složení zastupitelstva obce Broumov, lze zjistit, že zvolené zastupitelstvo tvořili převážně kandidáti bez politické příslušnosti. Vítězná strana ČSSD získala celkově 5 mandátů, z nichž měli pouze 2 členové politickou příslušnost. Volební strana KDU-ČSL měla 4 členy se zastupitelským mandátem, z nichž byl jeden s politickou příslušností. Stejně tak volební strana Věci veřejné disponovala 4 mandáty, ale pouze jeden zastupitel měl politickou příslušnost. Za kandidující stranu ODS byli do zastupitelstva města zvoleni 3 členové a dva z nich byli BEZPP. TOP 09 mělo ve svých zastupitelských řadách pouze kandidáty vystupující BEZPP. Též Sdružení SNK EU, NK – Stěnavá mělo v zastupitelstvu dva členy BEZPP a volební strana KSČM v řadách zastupitelstva disponovala jedním členem s politickou příslušností a jedním BEZPP. V souhrnu bylo zastupitelstvo tvořeno 6 členy, kteří mají nějakou politickou příslušnost a dalších 17 členů jsou řazeni do kategorie BEZPP.

Porovnání genderového zastoupení v jednotlivých kandidátních listinách volebních stran kandidujících v obecních volbách 2010 ukázalo, že mužské pohlaví tvořilo větší část kandidátů. Největší zastoupení mužskými kandidáty a zároveň nejmenší zastoupení ženskými kandidáty vykazovala kandidátní listina Sdružení SNK EU, NK – Stěnavá, kde bylo celkově 18 mužů a 5 žen. Naopak nejmenší počet mužů měla kandidátní listina KDU-ČSL v poměru 15 mužů ku 8 ženám. Složení kandidátních listin ostatních volebních stran se nijak výrazně neodchylovalo a počet mužů se pohyboval v rozmezí 16–17 a zastoupení žen v rozmezí 6–7.

V období 2010–2014 bylo zastupitelstvo obce převážně tvořeno členy mužského pohlaví. Při komparaci jejich zastoupení v zastupitelstvu města lze vyzorovat, že členy tvořilo 20 mužů a 3 ženy. Pouze mužské členy tvořily volební strany Věci veřejné, TOP 09, Sdružení ED, NK – Stěnavá a KSČM. Strany ČSSD, KDU-ČSL a ODS měly mezi svými řadami ženu, přičemž pouze jedna z nich kandidovala na kandidátní listině ODS na 1. pořadí a získala nejvíce hlasů za danou stranu. Naopak na poslední příčce kandidátní listiny KDU-ČSL byla kandidátka, která byla záměrně dosazena na poslední místo listiny, aby pouze doplnila chybějící počet kandidátů, a přesto získala zastupitelský mandát.

Věkové složení kandidátů do obecních voleb 2010 je velmi různorodé. Průměrný věk kandidátů z jednotlivých kandidátních listin volebních stran byl 49,3 let. Kandidáty vyšší věkové skupiny disponovala strana KSČM, u které byl průměrný věk všech kandidátů 68,4 let, přičemž nejmladšímu členovi bylo 44 let a nejstaršímu 72 let. Další kandidátní listina, která měla kandidáty spadající spíše do starší věkové kategorie patřila volební straně

ČSSD s průměrným věkem 51,5 let. Následují kandidáti za KDU-ČSL a TOP 09, jejichž průměrný věk byl 46,6 let. Dále pak členové Sdružení SNK ED, NK – Stěnova s průměrným věkem 39 let. A naopak kandidáty zcela nejmladší věkové kategorie obsahovala kandidátní listina volební strany Věci veřejné s průměrným věkem 38,7 let, v té době bylo nejmladšímu členovi 20 let a nejstaršímu 57 let.

Věkové rozložení členů zastupitelstva města Broumov bylo v průměru 39,43 let. Nejstarším členem byl kandidát za ČSSD s věkem 66 let. Naopak nejmladšímu zastupiteli vystupujícího za Sdružení SNK ED, NK– Stěnova bylo 32 let.

Volební účast ve městě Broumov v tomto roce tvořila 51,62 %. Ve srovnání je to o 4,30 % více, než byla volební účast v ostatních obcích ČR. Voleb se tehdy zúčastnilo dohromady 47,32 % občanů České republiky.

4.2.2 Volby do zastupitelstva obce 2014

Ve volbách do zastupitelstva města Broumov v roce 2014 kandidovalo 8 stran a stejně tak jako ve volebním roce 2010 bylo rozdáno 23 mandátů. Do zastupitelského orgánu bylo zvoleno 7 volebních stran – ODS neobdržela požadovaný počet hlasů, aby splnila hranici 5 %. Mezitím co v roce 2010 kandidovalo dohromady 157 kandidátů, za tento rok jich kandidovalo 161. Tento rozdíl je způsoben složením kandidátní listiny volební strany KSČM, která v těchto volbách doplnila plný počet kandidátů.

Z tabulky č. 3 lze vyčíst, že vítězem se stala volební strana SNK Volba pro Broumov s 8 mandáty. Tři mandáty v zastupitelstvu obce získaly ČSSD, Nestraníci, KDU-ČSL a Sdružení TOP 09, STAN, NK. Se 2 mandáty se na předposledním místě umístilo uskupení Stěnova s Východočechy a nejmenší počet hlasů s jedním mandátem získala strana KSČM.

V roce 2014 se programy volebních stran v městě Broumov soustředily, stejně tak jako v předchozím volebním roce, na podporu místního kulturního a sportovního života, ochranu kvality životního prostředí a udržitelný rozvoj. Dalšími klíčovými cíli bylo zlepšení nedostatečné zdravotní a sociální péče, rozvoj kvalitního vzdělání, zvýšení bezpečnosti a podpořit místní živnostníky v jejich podnikání. Hlavním programovým cílem vítězné strany SNK Volba pro Broumov byla zodpovědná péče o městský majetek, která měla napomoci revitalizovat již opuštěné místní lokality jako je například broumovské koupaliště a rozšířit Domov pro seniory o další volné kapacity.

Stejně tak jako v předchozím volebním období si volební strany do svých řad v kandidátní listině dosazovaly převážně kandidáty bez politické příslušnosti, aby doplnily chybějící pozice a měly tak větší šanci na získání zastupitelského mandátu.

V případě obecních voleb za rok 2014, jejíž data jsou zobrazena v tabulce č. 4, vykazuje největší zastoupení kandidátů s politickou příslušností volební strana KSČM o 12 členech. Přičemž u této strany byl poměr počtu kandidátů s politickou příslušností a kandidátů bez politické příslušnosti téměř vyrovnaný. Následuje ČSSD, které mělo ve svých řadách kandidátní listiny 11 členů s politickou příslušností. Na rozdíl od roku 2010 je možno si povšimnout, že v roce 2014 v obci Broumov působily i volební subjekty s kandidátními listinami složené pouze z kandidátů BEZPP. Právě volební strany SNK Volba pro Broumov, Nestranici a Stěnavá s Východočechy vykazují nulový počet kandidátů s politickou příslušností. Nestranici v dřívějších letech kandidovali pod názvem Věci veřejné a v roce 2010 měli ve svých řadách 3 kandidáty s politickou příslušností. K dalším stranám spadajících do kategorie s nejmenším počtem členů s politickou příslušností bylo Sdružení TOP 09, STAN, NK se 2 členy a KDU-ČSL se 4 členy.

Oproti roku 2010 byl počet kandidátů sice vyšší, ale kandidujících s politickou příslušností ubývá. V roce 2010 volební strany disponovaly dohromady 36 členy s politickou příslušností, zatímco v roce 2014 se jejich počet snížil na 29.

Zastupitelstvo bylo v letech 2014–2018 složeno z 23 členů, z čehož 18 zastupitelů bylo BEZPP a pouze 5 s politickou příslušností, což je o jednoho člena méně než v roce 2010. Za stranu ČSSD měli politickou příslušnost pouze dva členové. Jednoho člena s politickou příslušností měly zastupitelské strany Věci veřejné, KSČM a KDU-ČSL.

V komparaci v zastoupení mužského a ženského pohlaví s minulým volebním obdobím nevykazuje volební rok 2014 značné odchylky. Největší zastoupení mužů měla kandidátní listina Sdružení TOP 09, STAN, NK, kde bylo celkově 20 členů mužského pohlaví a pouze 3 členové ženského pohlaví. Naopak největší zastoupení žen měla ve své kandidátní listině strana KSČM s celkovými 15 členy, což znamená, že v tomto roce kandidovalo o 8 žen více než v roce 2010. Ostatní volební subjekty se od těchto čísel nijak neodchylovaly. Počet mužů se v kandidátních listinách pohyboval okolo 15–18 a počet žen v rozmezí 5–8. Celkový počet kandidátů mužského pohlaví na kandidátních listinách volebních subjektů činil 110 a ženského pohlaví 51. Oproti minulému volebnímu roku klesl počet mužů o 19 % a zastoupení ženskými kandidáty vzrostlo o 18 %. V zastupitelském orgánu obce bylo 19 členů mužského pohlaví a 4 členové pohlaví ženského.

Stejně tak jako v roce 2010, kandidáty nejstarší věkové kategorie disponovala kandidátní listina KSČM, kde bylo nejstaršímu členovi 76 let, přičemž u téměř většiny volebních subjektů dosahuje nejvyšší věk v rozmezí 70–74 let. Od nejstaršího věkového čísla se odchyluje SNK Volba pro Broumov, jejíž nejstarší člen měl 61 let. Nejmladší členy na kandidátních listinách měly subjekty Sdružení TOP 09, STAN, NK a Stěňava s Východočechy s věkem 22 let. Nejmladší věkové kategorie se u ostatních stran nejčastěji pohybovaly v rozmezí 27–38 let.

V případě zvolených zastupitelů města Broumov bylo věkové složení členů lehce rozdílné. Nejstarším členem byl kandidát za volební stranu KSČM s věkem 67 let. Nejmladším členem byl kandidát za Nestranici s věkem 32 let. Průměrné věkové složení zastupitelstva města bylo 43,2 let, což je oproti minulému volebnímu období o 4 roky více.

V tomto volebním roce se voleb zúčastnilo 40,36 %. Oproti minulému roku vykazuje účast 11% pokles. Ve srovnání s národní úrovní byla volební účast lehce podprůměrná, jelikož v ostatních obcích ČR se voleb zúčastnilo dohromady 44,46 % obyvatel.

4.2.3 Volby do zastupitelstva obce 2018

V komunálních volbách za rok 2018 kandidovalo 8 volebních subjektů. Od roku 2010 je tento rok jediný, ve kterém získaly všechny subjekty zastupitelský mandát. Každá volební strana v těchto volbách dle tabulky č. 5 registrovala kandidátní listinu o maximálním možném počtu kandidátů.

Vítězná strana Volba pro Broumov obdržela 6 zastupitelských mandátů. Uskupení ČSSD získalo 5 mandátů, volební subjekt Broumováci disponoval 4 mandáty, KDU-ČSL obdrželo 2 mandáty a volební strany Stěňava s Východočechy, ODS a KSČM měly v zastupitelstvu města jednoho člena.

Volební programy se v roce 2018 od ostatních volebních let nijak významně nelišily. Kandidátní uskupení se ve svých programových vizích zaměřovaly převážně na rozvoj kulturního a sportovního života, který má v této oblasti opravdu velký potenciál. Dále pak dostupnost bydlení, transparentnost a efektivní hospodaření s finančními prostředky města a podporu vzdělání. Důraz je opět kladen na zachování kvality CHKO Broumovsko a podporu zeleného rozvoje. Velkou problematikou je zdravotní a sociální péče, které je v městě čím dál tím větší nedostatek, což způsobuje i nechtěnou migraci místních obyvatel za kvalitnějšími podmínkami. Proto se programy zaměřily na zkvalitnění těchto služeb tím, že je budou například více finančně podporovat.

Zaměříme-li se detailněji na složení kandidátních listin jednotlivých volebních subjektů, lze si povšimnout, že oproti minulému roku kandidátů s politickou příslušností opět ubylo, přičemž do zastupitelstva obce přibylo o jednu stranu na víc a celkově na místní politické scéně kandidovalo 184 uchazečů. Z tabulky č. 6 lze vyčíst, že kandidátů bez politické příslušnosti bylo v tomto roce 157, tedy o 25 více než v minulém volebním období a kandidátů s politickou příslušností 27. Nejvyšší počet kandidátů s politickou příslušností obsahovala kandidátní listina KSČM, u které je tento stav za sledované období stálý. Druhou politickou stranou kandidující s nejvyšším počtem kandidátů s politickou příslušností byla strana ČSSD s 8 členy. Následuje KDU-ČSL se 4 členy s politickou příslušností, ODS se 3 členy a uskupení Broumováci pouze s jedním členem. V těchto volbách představily opět tři stejné volební strany kandidátní listinu s kandidáty vystupující pouze bez politické příslušnosti, a to Volba pro Broumov, Nestraníci a Stěnava s Východočechy.

Složení zastupitelstva města Broumov se v návaznosti na politickou příslušnost od složení posledních voleb nikterak nezměnilo. V zastupitelstvu plnilo svou funkci 16 členů bez politické příslušnosti. Členů s politickou příslušností bylo pouze 7. Za stranu ČSSD byli 3 lídři s politickou příslušností. Strany KDU-ČSL, Broumováci, ODS a KSČM měly jednoho lídra s politickou příslušností.

Z celkového počtu 184 kandidátů bylo v kandidátních listinách zastoupeno 138 kandidátů mužského pohlaví a 46 kandidátů ženského pohlaví. V případě porovnání těchto údajů s předešlým volebním rokem 2014 se počet kandidujících žen snížil o 6 % a zastoupení mužů v kandidátních listinách se naopak zvýšil o 7 %. Nejvíce mužů kandidovalo za volební stranu Broumováci o celkovém počtu 21 členů. V tomto volebním roce, též jako v minulém, dominovala s nejvyšším počtem kandidujících žen strana KSČM, ovšem s celkovým počtem 9 žen, což je o 3 méně než v roce 2014. V případě ostatních kandidujících subjektů se počet mužů pohyboval v rozmezí 15–20 a počet žen v rozmezí 3–8. Do řad zastupitelstva obce bylo zvoleno 19 lídrů mužského pohlaví a 4 lídři ženského pohlaví.

Nejstarší kandidáty měla ve svém zastoupení kandidátní listina KSČM. Průměrný věk kandidátů dosahoval 66,81 let, přičemž nejstaršímu členovi bylo 80 let a nejmladšímu 22 let, což je ve věkové struktuře této strany opravdu velký rozdíl. Nejčastěji v kandidátní listině nalezneme kandidáty v rozmezí 70–77 let. Osmnáctiletého kandidáta měli ve svých řadách Nestraníci, což představuje vůbec nejmladšího uchazeče o zastupitelský post za celé sledované volební období. Věkové složení členů volebních stran se na kandidátních listinách

se zaměřením na ty nejmladší pohyboval v rozmezí 22–33 let a v případě těch nejstarších od 66 do 76 let. Průměrně nejmladšími kandidáty disponovala volební strana ODS, kde byl průměrný věk 47,3 let. Průměrný věk členů za všechny kandidující strany dosahoval 47,7 let. Oproti roku 2014 vykazuje volební rok 2018, že o kandidaturu do zastupitelstva města měly větší zájem mladší generace, což může být pro kandidující subjekty velkou výhodou, hlavně co se týče nových a moderních vizí pro Broumov.

Průměrný věk v řadách zvoleného zastupitelského orgánu je 55 let. Nejstarší zastupitel byl opět členem strany KSČM s věkem 75 let. A naopak nejmladšímu zastupiteli bylo 28 let, který vystupuje za uskupení Broumovská vlna, což je o 4 roky méně, než bylo nejmladšímu zastupiteli v předchozím volebním období.

Ve srovnání s ostatními obcemi byla volební účast v městě Broumov podprůměrná. Celorepublikově se voleb zúčastnilo 47,34 % obyvatel, zatímco v Broumově bylo volit 41,93 % obyvatel. Oproti roku 2014 byla volební účast sice nižší pouze o 1,57 %, ale zato byl velmi výrazný rozdíl v porovnání s národní úrovní.

4.2.4 Volby do zastupitelstva obce 2022

V obecních volbách za rok 2022 bylo voličům představeno 6 volebních stran. V porovnání s minulými volebními roky v těchto volbách kandidovalo nejméně volebních stran a s tím i nejméně uchazečů o zastupitelský mandát.

Vítěznou stranu s počtem 6 mandátů se stalo uskupení Broumovská vlna, které se pro politické účely spojilo s Českou pirátskou stranou. Z volební strany Volba pro Broumov získalo mandát 5 kandidátů. Uskupení Broumováci a KDU-ČSL získala v řadách zastupitelstva 4 mandáty. Následovalo ČSSD, které se pro tyto volby spojilo s nezávislými kandidáty a celkově získalo 3 mandáty a za ním se usadilo KSČM s jedním mandátem.

Město Broumov opustilo za posledních 20 let přes 1 000 obyvatel. Přestože je tento trend pro pohraniční oblasti specifický, v Broumově je tento úbytek oproti ostatním oblastem opravdu vysoký. Proto je hlavní rozvojovou vizí v programech kandidujících uskupení přivést své občany zpět. Vítězná strana Broumovská vlna tento úkol shledává jako klíčový, aby bylo město Broumov opět prosperujícím místem. Její lídři považují za důležitý bod komunikaci mezi zastupiteli a obyvateli obce. Prvním úkolem bylo vytvoření účtu na sociální síti, jehož prostřednictvím budou obyvatelé informováni o různých událostech, vizích, rozvoji apod. Společně s ostatními volebními stranami se program Broumovské vlny shoduje v podpoře cestovního ruchu, kultury a sportu vybudováním nových sportovišť,

financováním spolků a sportovních klubů, dále pak v rozvoji cykloturistiky rozšiřováním sítě cyklostezek a podpoření návrhu pro znovu otevření přeshraniční železniční trati Otovice – Polsko. Programy se zaměřují i na stále se zhoršující situaci se sociální péčí a s nedostatkem odborných lékařů, kde je hlavním cílem poskytovat finanční podporu místní nemocnici a navýšit kapacitu Domova důchodců ve spolupráci s Královéhradeckým krajem. Rozvojové vize obsahují i podporu malého podnikání prostřednictvím rozvoje podnikavosti už na školách či nabídnout podnikatelům prostory za výhodných podmínek, jelikož právě drobné podnikání je pro město velmi důležité. A stejně tak jako v předešlých volebních letech lze v programových cílech volebních subjektů nalézt podporu kvality životního prostředí a spolupráci s policií pro vyšší bezpečnost místních obyvatel.

V těchto komunálních volbách se v městě Broumov ucházelo o zastupitelský post 130 kandidátů, což se značně odchyluje od počtu kandidátů za volební roky 2010, 2014 a 2018. Tento rozdíl byl způsoben především menším počtem kandidujících stran a i tím, že strana KSČM, stejně tak jako v roce 2010, v návaznosti s tabulkou č. 7 obsadila ve své kandidátní listině o 8 kandidátů méně. I přestože byl celkový počet kandidátů výrazně nižší než v předchozích volebních letech, byl dle dat z tabulky č. 8 poměr počtu kandidátů s politickou příslušností téměř shodný. Ovšem pokud se bere v potaz, že celkový počet kandidátů byl 130 a porovná-li se toto číslo s volbami v letech 2010, 2014 a 2018, je zastoupení kandidátů s politickou příslušností nadprůměrné o 3,54 %.

Na rozdíl od voleb v letech 2014 a 2018 měla každá volební strana v zastupitelstvu alespoň jednoho člena s politickou příslušností. Nejvíce jich mělo uskupení ČSSD a Nezávislí, které v zastupitelstvu disponovalo 11 členy s politickou příslušností, přičemž v předchozích letech obsahovala nejvíce členů s politickou příslušností kandidátní listina KSČM. Kandidátní listina KSČM v roce 2022 vykazovala téměř shodné zastoupení obou skupin v poměru 8 kandidátů s politickou příslušností ku 7 kandidátům BEZPP. Naopak pouze jednoho člena s politickou příslušností mělo uskupení Volba pro Broumov a Broumováci. KDU-ČSL ve své kandidátní listině disponovalo 5 kandidáty s politickou příslušností a Broumovská vlna 2 kandidáty. Do zastupitelstva města Broumov bylo zvoleno celkem 8 členů s politickou příslušností.

Procentuální zastoupení jak mužského, tak i ženského pohlavní je v porovnání s rokem 2018 téměř identické, liší se pouze o 2 %. Stejně tak jako v ostatních letech bylo v jednotlivých kandidátních listinách větší zastoupení mužů, a to v poměru 96 ku 34 ženám. Nejvíce mužů mělo ve své kandidátní listině uskupení Broumovská vlna s 19 kandidáty.

Naopak nejvíce kandidáty ženského pohlaví disponovala strana KDU-ČSL s počtem 9, jež má jako první ve své kandidátní listině ženu na první příčce. V rámci všech kandidátních listin právě kandidátní listina KSČM obsahovala nejméně mužských kandidátů. Společně s volebním uskupením Broumovská vlna mělo KSČM ve svých řadách největší zastoupení v řadách ženských kandidátů. U ostatních volebních subjektů se počet mužů pohyboval v rozmezí 14–18 a počet žen v rozmezí 5–7. Genderové složení v zastupitelstvu města je opět velmi nevyvážené. Mužští kandidáti tvoří 87 % z celkových 23 členů. V zastupitelstvu jsou pouze 3 ženy, a to za politické subjekty KDU-ČSL, Broumováci a Volba pro Broumov.

Průměrný věk představitelů jednotlivých kandidátních listin se pohyboval okolo 50 let. Přičemž nejstaršími kandidáty byli opět členové KSČM s průměrným věkem 65,2 let. Nejstaršímu členovi bylo 84 let a nejmladšímu 31 let. V porovnání s ostatními kandidátními listinami tvořilo druhou listinu s nejstaršími kandidáty uskupení ČSSD a Nezávislí s průměrným věkem 59,5 let. Nejstaršímu členovi bylo 82 a nejmladšímu 29 let. Zcela nejmladšími kandidáty disponovalo uskupení Broumovská vlna s průměrným věkem 45,6 let, nejstaršímu členovi bylo 75 let a tomu nejmladšímu 28 let. Avšak úplně nejmladší kandidát v obecních volbách za rok 2022 kandidoval za KDU-ČSL ve věku 21 let, přičemž průměrný věk členů je 52,4 let. Stejně tak jako KDU-ČSL měli téměř shodný průměrný věk kandidáti za volební strany Volba pro Broumov s 53,7 let a Broumováci s 51,3 let.

V zastupitelstvu obce je průměrný věk zastupitelů 51 let. Nejstarším zastupitelem je člen KSČM ve věku 75 let a nejmladšímu členovi Broumovské vlny je 28 let.

5 Výsledky a diskuse

V povolebním jednání v roce 2010 byla přítomna zastupitelská uskupení ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a Věci veřejné. Pro získání většiny hlasů byla mezi těmito subjekty uzavřena partnerská koalice. Po tomto kroku bylo při formování rady města odhlasováno, že volební strany ČSSD, KDU-ČSL a TOP 09 získají 2 místa na postu radního a Věci veřejné jedno místo radního. Celkově bylo tedy zvoleno 7 radních města Broumov.

Při ustavujícím zasedání zastupitelstva města Broumov ze dne 8. listopadu 2010 byl do funkce starosty navržen Milan Kotrnc. Při hlasování byla pro jeho zvolení téměř většina. Hlasování se zdrželo pouze 5 zastupitelů. Zvolený starosta Milan Kotrnc vystupoval pod kandidátní listinou ČSSD s pátým pořadovým číslem. Zastupitel s nejvyšším počtem hlasů vystupoval na kandidátní listině pod číslem 19, přičemž kandidáti s nejvíce hlasy jsou především ti, kteří se na kandidátní listině vyskytují v předních řadách. Jako místostarostu zastupitelstvo obce zvolilo lídra za TOP 09 Kamila Slezáka.

Povolební jednání v roce 2014 přineslo koaliční partnerství 3 zastupitelských stran. Do jednání byla přizvána vítěznou stranu SNK Volba pro Broumov uskupení KDU-ČSL a ČSSD. Do rady města bylo zvoleno celkem 5 radních, tedy o dva méně, než v roce 2010. Nejvíce radních bylo zastoupeno lídry za SNK Volba pro Broumov, kteří v radě získali 3 křesla. Uskupení ČSSD a KDU-ČSL měla ze svých členských řad jednoho radního. Starostou pro dané volební období byl dne 10.11. 2014 na ustavujícím zasedání zvolen Jaroslav Bitnar, kandidát za SNK Volba pro Broumov s pořadovým číslem 2. Při hlasování bylo pro jeho zvolení 16 zastupitelů, 6 se jich zdrželo a jeden zastupitel byl při usnesení omluven. Do funkce místostarosty byl znovu zvolen lídr za Sdružení TOP 09, STAN, NK Kamil Slezák.

Povolebního vyjednávání se v roce 2018 zúčastnili zastupitelé z vítězné strany Volba pro Broumov, KDU-ČSL, Nestraníci a Broumováci. Právě z těchto čtyř stran vzešla partnerská koalice o většinovém počtu 15 zastupitelů. Do rady města bylo opět zvoleno 5 radních. Radní funkci získali 2 lídři za KDU-ČSL a 3 lídři za Volba pro Broumov, Broumováci a Nestraníci. Starostou obce byl zastupitelstvem na ustavujícím zasedání dne 31.10.2018 znovu zvolen Jaroslav Bitnar kandidující za uskupení Volba pro Broumov. Pro zvolení bylo 16 členů, proti 6 členů a 1 člen se zdržel hlasování. Již třetí volební období byl do funkce místostarosty zvolen Kamil Slezák kandidující za uskupení Broumováci. Pro jeho zvolení bylo 17 členů a 5 se zdrželo hlasování.

Po volbách v roce 2022 bylo vyjednávání o koalici z důvodu rozdílných názorů jednotlivých zastupitelů rozděleno do dvou částí. V první části byli přítomni zastupitelé ze zvolených volebních subjektů Broumovská vlna, Broumováci, KDU-ČSL a Volba pro Broumov. Cílem vítězného uskupení Broumovská vlna bylo v povolebním vyjednávání vytvořit co nejširší spolupráci v rámci zformování koalice. Na post starosty města Broumov byl navržen vítěznou stranou Arnold Vodochodský a do rady města požadovala jednu pozici radního. V průběhu jednání požadovali zastupitelé za KDU-ČSL a Volba pro Broumov vytvoření postu dvou místostarostů pro své lídry, přičemž uskupení Broumováci nabízelo k dispozici dva posty radních. Zastupitelé za uskupení Broumováci a Broumovská vlna post dvou místostarostů odmítli, jelikož by byl městský rozpočet zatížen o další výdaj. Broumovská vlna nabízela za zřízení postu pouze jednoho místostarosty kompromis v uvolnění pozice na post radního pro investice. Po dlouhém jednání stále 3 zbývající uskupení požadovala post místostarosty, načež bylo jednání odloženo. Do druhé části vyjednávání o koalici se zapojili zastupitelé z ČSSD a Nezávislí. Právě z tohoto jednání vzešla koalice 3 uskupení – Broumovská vlna, Broumováci a ČSSD a Nezávislí, jejichž složení je tvořeno o většině 13 zastupitelů z celkových 23. Pro vytvoření většinové koalice je zapotřebí alespoň 12 zastupitelů. Spolupráce byla nabídnuta i straně KDU-ČSL, která ji odmítla. Dále byla na této schůzi zvolena i rada o 5 členech, jak lze vidět v tabulce č. 7. Místo v radě města získali 2 lídři za uskupení Broumovská vlna, uskupení Broumováci získalo též dva radní posty a jeden post získalo uskupení ČSSD a Nezávislí. Při ustavujícím zasedání zastupitelstvo rozhodlo o volbě nového starosty Arnolda Vodochodského vystupujícího na kandidátní listině Broumovská vlna pod prvním pořadovým číslem. Nově zvolený starosta působí na místní politické scéně již několik let. Za dané sledované období kandidoval za volební strany Věci veřejné a ve volebních obdobích 2014 a 2018 kandidoval za Nezávislé. Při hlasování bylo pro jeho zvolení 13 přítomných zastupitelů, 6 bylo proti a 3 se zdrželi hlasování. Místostarostou se stal opět lídr za uskupení Broumováci Kamil Slezák.

V průběhu volebních období se na místní politické scéně objevilo mnoho kandidujících subjektů s různými rozvojovými vizemi. Kandidovala zde uskupení jak pravicová, tak i levicová, přičemž jejich programy se v rámci všech sledovaných období výrazně nelišily. Klíčovými body programových cílů byla převážně podpora kultury, sportu, vzdělání, podnikání, kvality místního prostředí, zdravotních a sociálních služeb, cestovního ruchu a dopravy.

Největší rozdíly programových vizí se týkaly otázek financování místního majetku a jeho renovace. Nejlépe lze toto porovnání vidět na volebním roce 2022. Vítězná strana Broumovská vlna je se svým programem zaměřena na celkovou obnovu místního prostředí a využití brownfieldů, zatímco volební programy ostatních stran jsou spíše údržbářského rázu, které podporují drobné rekonstrukce a zachování dosavadního stavu města. V rámci využití volných ploch se strana se svým volebním programem zavázala k rozšíření nových parcel pro individuální výstavbu rodinných domů. Právě tento krok by měl napomoci místnímu celku navrátit zpět ztracený počet obyvatel. Dále pak jako jediné uskupení klade důraz na komunikaci a na navázání vzájemné spolupráce s místními obyvateli Broumova, jelikož právě oni vědí, na co se v rámci rozvoje města více zaměřit. Pro kvalitnější a rychlejší komunikaci mezi městem a obyvateli má být digitalizován městský úřad a modernizována i webová stránka města. Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, vítězná strana má v plánu podpořit podnikající osoby nabídnutím lepších prostorů pro jejich služby. Cílem podpory podnikatelů má být snížení už tak vysoké nezaměstnanosti v obci Broumov.

Při komparaci jednotlivých let, kdy se uskutečňovaly volby do místního zastupitelstva, kandidovalo nejvíce volebních stran v letech 2010, 2014 a 2018. Celkem kandidovalo 8 uskupení, přičemž všechna byla do zastupitelského orgánu zvolena pouze ve volebním roce 2018. Současně se v tomto roce ucházelo o zastupitelský mandát 184 kandidátů, což je nejvíce za sledované období. V roce 2022 kandidovalo do zastupitelstva města pouze 6 volebních stran s celkovým počtem 130 kandidátů, což je naopak nejméně za pozorované období.

Město Broumov má 23 zastupitelů, a proto mohou volební strany na svých kandidátních listinách obsadit až 23 pozic. V průběhu volebních období nastala situace, kdy kandidátní listina KSČM nesehnala dostatek členů, aby maximalizovala počet míst na kandidátce. V roce 2010 za KSČM kandidovalo 19 členů a v roce 2022 pouhých 15.

Zaměříme-li se na složení kandidátů v rámci jejich stranické příslušnosti, je zřejmé, že s přibývajícím lety roste zastoupení kandidátů bez politické příslušnosti. Ovšem zlom nastává v roce 2022, kdy se hodnoty téměř shodují s rokem 2010. V roce 2010 kandidovalo 23 % kandidátů s politickou příslušností, což je nejvíce za pozorovaný dvanáctiletý vývoj. V roce 2022 se o zastupitelský post ucházelo 21 % kandidátů s politickou příslušností. Osmnáct procent kandidátů s politickou příslušností kandidovalo v letech 2014 a pouhých 14 % v roce 2018. Co se týče zastoupení kandidátů v rámci jejich politické příslušnosti v zastupitelstvu města, opět převažují ti bez politické příslušnosti. V komunálních volbách

2010–2018 se počet kandidátů BEZPP pohyboval v rozmezí 17-18 členů a v roce 2022 už pouze v 15 členném zastoupení. Tento rozdíl lze vysvětlit tím, že za roky 2014 a 2018 byly představeny kandidátní listiny pouze s kandidáty bez politické příslušnosti, což způsobilo nižší zastoupení kandidátů s politickou příslušností.

Pokud jsou tato data s politickou příslušností porovnaná s národní úrovní, je zastoupení kandidátů BEZPP podprůměrné. V roce 2010 tvořily kandidátní listiny na národní úrovni z 81,32 % kandidáti BEZPP, což je o 4,32 % více než ve volbách v Broumově. V roce 2014 byly kandidátní listiny v ostatních obcích obsazeny z 84,16 % kandidáty BEZPP, tedy o 3,16 % více než v obci Broumov. V roce 2018 se počet kandidátů na národní úrovni od počtu kandidátů BEZPP na lokální úrovni odlišoval pouze o několik desetin procent. V posledním sledovaném roce 2022 byl rozdíl v počtu zastoupení kandidátů BEZPP nejvýraznější. Na národní úrovni byli kandidáti BEZPP zastoupeni 87,89 % a ve městě Broumov 78,46 %, což je téměř 10% rozdíl.

Na jednotlivých kandidátních listinách volebních stran je v poměru více mužských kandidátů než ženských. Největší počet mužů byl v roce 2018 v poměru 75 % ku 25 % žen. Naopak nejméně mužů bylo obsazeno v kandidátních listinách v roce 2014 s 68 %.

Komparací celkového počtu mužských a ženských kandidátů v zastupitelstvu lze vypočítat, že větší zastoupení mají na kandidátních listinách právě muži. Největší zastoupení mužů mají roky 2010 a 2022 s 20 kandidáty, a naopak nejméně mají roky 2014 a 2018 s 19 kandidáty. Jejich věková struktura se v průměru od sebe nijak výrazně neliší. Průměrný věk kandidátů činí okolo 50,3 let. Nejstarší kandidáty v průběhu let obsahuje kandidátní listina KSČM, jejíž zcela nejstarší kandidát dosahoval 84 let. Nejmladším kandidátem za byl v roce 2018 osmnáctiletý lídr za volební stranu Nestráníci. Nejstarší zastupitel dosáhl v roce 2022 75 let, opět kandidát za KSČM. Nejmladší zastupitel byl do své funkce zvolen v roce 2018 ve věku 28 let kandidující za Broumovská vlna.

Jak lze vidět z grafu č. 1, s postupem let se volební účast místních občanů snižuje. V roce 2010 byla volební účast s 51,62 % v porovnání s ostatními obcemi ČR lehce nadprůměrná. V roce 2014 se účast snížila na 40,36 %, v ostatních obcích činila 44,46 %. V komunálních volbách 2018 byla volební účast v městě Broumov o 5,41 % nižší a ve volbách v roce 2022 se účast v Broumově snížila na 36,12 %, což představuje nejnižší volební účast od roku 2010.

6 Závěr

V městě Broumov se potvrdila podstata povolebních vyjednávání k vytvoření efektivní exekutivní koalice. Hlavním důvodem vytvoření koalice je dle Stanislava Balíka získání většiny a maximalizace politického vlivu. V kontextu komunálních voleb je spolupráce mezi partnerskými subjekty klíčová pro úspěšné řízení města, a to zejména k dosažení shody a efektivního řešení obecních záležitostí.

V rámci jednotlivých volebních období se na pozici koalic obměnilo několik partnerských uskupení. Analýza programových dokumentů lokálních politických aktérů ukázala, že mezi jejich volebními programy nejsou v městě velikosti Broumova zřetelnější rozdíly a programová orientace jednotlivých subjektů se prakticky neprojevuje při povolebních jednáních. Klíčovou otázkou jsou vztahy mezi místními osobnostmi a jednání o obsazení pozic v územní samosprávě. Při těchto jednáních se musí vytvořit ve zvoleném zastupitelstvu většina. V praxi to znamená hledání spojenců, kteří se navzájem podpoří při hlasování a společně vytvoří exekutivní koalici.

V rámci sledovaných komunálních voleb 2010, 2014, 2018 a 2022 v městě Broumov dochází k zásadnímu vývoji v oblasti politické příslušnosti. Dle Jaroslava Čmejřka je pro menší obce charakteristické posilování kandidatury nezávislých kandidátů. Přesně tuto formulaci lze aplikovat na město Broumov. Na jedné straně se zvyšuje počet kandidujících bez politické příslušnosti, kteří se snaží v obecních volbách uplatnit své zkušenosti a znalosti a na druhé straně se snižuje počet kandidujících s politickou příslušností, kteří se snaží využít svého politického zázemí pro získání voličů. V Broumově lze nalézt několik volebních subjektů registrovaných jako politická strana, ale v případě analýzy kandidátních listin se ukázalo, že téměř většinu tvoří kandidáti bez politické příslušnosti. Ovšem komparace místní kandidatury s celorepublikovou kandidaturou ukazuje, že počet kandidujících BEZPP je v městě Broumov podprůměrný. Kandidatura uchazečů s politickou příslušností má tedy klesající trend, ale jejich počet je ve srovnání s ostatními obcemi stále převyšující.

Analýza kandidátních stran v jednotlivých volebních období ukázala mimo jiné i to, že zájem o kandidaturu ve volebním roce 2022 upadá. Od roku 2010 až do roku 2018 kandidatura postupně rostla, načež v roce 2022 počet kandidujících rapidně klesl. Tato skutečnost může být odůvodněna stále se zvyšujícími nároky na politiky, kteří jsou vystaveni kritice soustředěné především na negativní aspekty politiky a politická rozhodnutí. Právě tyto vlivy mohou zapříčinit nedostatečnou politickou participaci v rámci kandidatury

do zastupitelského orgánu. Další příčinou mohou být náročné pracovní podmínky, ve kterých práce zastupitele vyžaduje nejen spoustu úsilí, ale také času a požadovaný výsledek kolikrát není jistý. Tyto a další faktory mohou vést k poklesu zájmu o politickou kariéru a mít tak dopad na nedostatek kandidátů a kvalitu politických rozhodnutí.

V bakalářské práci byla zkoumána i věková struktura členů kandidujících subjektů. Analýza věkového složení kandidátů prokázala, že v průběhu pozorovaných 4 volebních období zůstává relativně stabilní. Při sběru dat se ukázalo, že nejstarší kandidáty obsahuje kandidátní listina KSČM, která měla nejstarší lídry i v zastupitelském orgánu. Při komparaci ostatních volebních subjektů se věkové složení nijak výrazně nelišilo.

Dalším sledovaným faktorem bylo při formování orgánů místní samosprávy genderové složení v kandidátních listinách volebních uskupení a lídrů v zastupitelstvu obce. Studium dat ukázalo, že je zastoupení v průběhu volebních období mužů a žen téměř srovnatelné. Jak v kandidátních listinách, tak i v zastupitelstvu obce převažovali kandidáti mužského pohlaví a počet kandidátů ženského pohlaví byl prakticky zanedbatelný.

Při analýze účasti občanů se v komunálních volbách prokázalo, že jejich participace neustále klesá. Důvodem může být nedostatečná informovanost a komunikace ze strany města, jenž neposkytuje dostatečné informace.

V komparaci s celostátními komunálními volbami je volební účast místních občanů podprůměrná, avšak odpovídá účasti v městech velikosti Broumova. Do celostátní volební účasti jsou započítány volby jak městských, tak i neměstských obcí. Účast v neměstských obcích bývá zpravidla vyšší, což zvyšuje i celorepublikovou volební účast.

Celkově lze zhodnotit, že výsledky sledovaných komunálních voleb 2010–2022 v obci Broumov reflektovaly aktuální společensko-politické trendy a prioritní témata voličů.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Odborná literatura

BALÍK, S., *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, S., & HÁJEK, L. *Komunální volby v roce 2018*. Brno: Masarykova univerzita, 2020, 229 s. ISBN 978-80-210-9602-8.

BERNARD, J., 2012. *Individuální charakteristiky kandidátů ve volbách do zastupitelstev obcí a jejich vliv na volební výsledky*. [Online] Dostupné z: esreview.soc.cas.cz
Datum návštěvy: [6. 11. 2022].

ČMEJREK, J., *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa, 2008, 176 s. ISBN 80-8719-700-3.

ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru: Specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Alfa, 2010, 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

ŘÍCHOVÁ, B., *Úvod do současné politologie*. Praha: Portál, 2007, 208 s. ISBN 80-7178-628-4.

ŘÍCHOVÁ, B. & a kol., *Analýza politiky a političtí aktéři: Možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Praha: SLON, 2015, 251 s. ISBN 978-80-7419-187-9.

7.2 Internetové zdroje

Broumovská vlna. [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: www.broumvska-vlna.cz.

Český statistický úřad: *Metody pro přepočítání hlasů na mandáty – Volby do zastupitelstev obcí*. [online]. 2021 [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: www.czso.cz.

Český statistický úřad: *Obce s rozšířenou působností*. [online]. 15.2.2022 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: www.czso.cz.

Český statistický úřad: *Pověřené obecní úřady*. [online]. 15.2.2022 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: www.czso.cz.

Ministerstvo vnitra České republiky: Volby do zastupitelstev obcí – základní informace pro kandidující subjekty a jejich kandidáty. [online]. 4.srpna 2022

[cit. 2023-02-17]. Dostupné z: www.mvcr.cz.

Ministerstvo vnitra České republiky: Kandidatura volební strany typu nezávislý kandidát a sdružení nezávislých kandidátů ve volbách do zastupitelstev obcí. [online]. 15.března 2022

[cit. 2023-02-17]. Dostupné z: www.mvcr.cz.

TOP 09: Broumov má nové zastupitelstvo. [online]. 28. 11. 2014 [cit. 2023-02-22].

Dostupné z: www.top09.cz.

MAS BROUMOVSKO+, Z. S.: Socioekonomická analýza území MAS Broumovsko+, z. s.

[online]. 1.10.2020, [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: www.mas.broumovsko.cz.

Idnes.cz: Volby do zastupitelstev obcí 2014. [online]. [cit. 2023-02-26].

Dostupné z: www.idnes.cz.

Idnes.cz: Volby do zastupitelstev obcí 2018. [online]. [cit. 2023-02-26].

Dostupné z: www.idnes.cz.

iRozhlas: Komunální volby 2022. [online]. 2022 [cit. 2023-02-26].

Dostupné z: www.irozhlas.cz.

Český statistický úřad: Volby do zastupitelstev obcí. [online]. [cit. 2023-03-08].

Dostupné z: www.volby.cz.

7.3 Ostatní použité zdroje

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Usnesení zastupitelstva obce Broumov.

8 Seznam tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 Výsledek obecních voleb 2010	50
Tabulka 2 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2010	50
Tabulka 3 Výsledek obecních voleb 2014	50
Tabulka 4 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2014	51
Tabulka 5 Výsledek obecních voleb 2018	51
Tabulka 6 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2018	51
Tabulka 7 Výsledek obecních voleb 2022	52
Tabulka 8 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2022	52

8.2 Seznam grafů

Graf 1 Volební účast v obci Broumov v komparaci s celorepublikovou volební účastí ve volebních letech 2010–2022	52
---	----

8.3 Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ODS	Občanská demokratická strana
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
STAN	Starostové a nezávislí
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
SNK ED	Sdružení nezávislých kandidátů Evropští demokraté
NK	Nezávislý kandidát
BEZPP	Bez politické příslušnosti

PP

Politická příslušnost

9 Přílohy

Příloha č. 1 Tabulky

Tabulka 1 Výsledek obecních voleb 2010

Volební strany	Počet hlasů (%)	Počet mandátů	Počet členů v radě
ČSSD	21,02	5	2
KDU-ČSL	18,78	4	2
Věci veřejné	15,21	4	1
ODS	14,94	3	0
TOP 09	12,08	3	2
Sdružení SNK ED, NK	9,22	2	0
KSČM	8,5	2	0

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz)

Tabulka 2 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2010

Volební strany	PP	BEZPP	Počet kandidátů
ČSSD	9	14	23
KDU-ČSL	4	19	23
Věci veřejné	3	20	23
ODS	5	18	23
TOP 09	2	21	23
Sdružení SNK ED, NK – Stěňava	1	22	23
KSČM	12	7	19
Celkem	36	121	157

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz); Pozn.: PP – politická příslušnost, BEZPP – bez politické příslušnosti

Tabulka 3 Výsledek obecních voleb 2014

Volební strany	Počet hlasů (%)	Počet mandátů	Počet členů v radě
SNK Volba pro Broumov	33,49	8	3
ČSSD	13,02	3	1
Nestraniční	12,45	3	0
KDU-ČSL	11,79	3	1
Sdružení TOP 09, STAN, NK	11,55	3	0
Stěňava s Východočechy	8,44	2	0
KSČM	7,06	1	0

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz)

Tabulka 4 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2014

Volební strany	PP	BEZPP	Počet kandidátů
SNK Volba pro Broumov	0	23	23
ČSSD	11	12	23
Nestraníci	0	23	23
KDU-ČSL	4	19	23
Sdružení TOP 09, STAN, NK	2	21	23
Stěnova s Východočechy	0	23	23
KSČM	12	11	23
Celkem	29	132	161

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz); Pozn.: PP – politická příslušnost, BEZPP – bez politické příslušnosti

Tabulka 5 Výsledek obecních voleb 2018

Volební strany	Počet hlasů (%)	Počet mandátů	Počet členů v radě
Volba pro Broumov	21,18	6	1
ČSSD	19,37	5	0
Broumováci	17,32	4	1
KDU-ČSL	13,92	3	2
Nestraníci	9,25	2	1
Stěnova s Východočechy	6,64	1	0
ODS	6,33	1	0
KSČM	6,00	1	0

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz)

Tabulka 6 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2018

Volební strany	PP	BEZPP	Počet kandidátů
Volba pro Broumov	0	23	23
ČSSD	8	15	23
Broumováci	1	22	23
KDU-ČSL	4	19	23
Nestraníci	0	23	23
Stěnova s Východočechy	0	23	23
ODS	3	20	23
KSČM	11	12	23
Celkem	27	157	184

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz); Pozn.: PP – politická příslušnost, BEZPP – bez politické příslušnosti

Tabulka 7 Výsledek obecních voleb 2022

Volební strany	Počet mandátů	Počet členů v radě
Broumovská vlna (Piráti + NK)	6	2
Volba pro Broumov (STAN + NK)	5	0
Broumováci (TOP 09 + NK)	4	2
KDU-ČSL	4	0
ČSSD a Nezávislí	3	1
KSČM	1	0

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz); Pozn: NK – nezávislí kandidáti

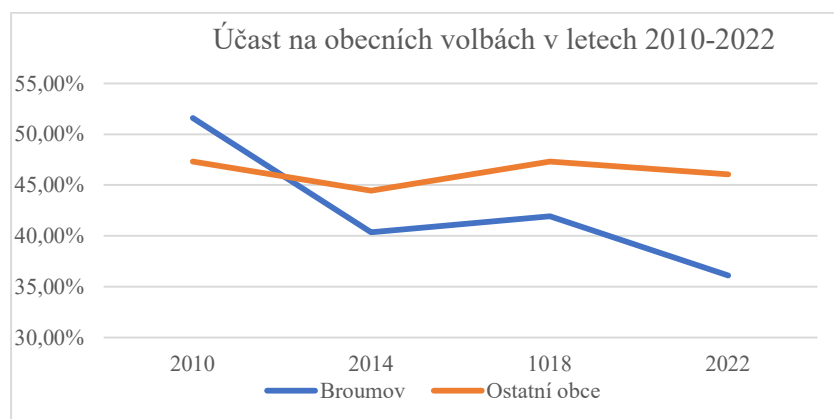
Tabulka 8 Počet členů kandidátních listin s politickou příslušností a BEZPP – volební období 2022

Volební strany	PP	BEZPP	Počet kandidátů
Broumovská vlna (Piráti + NK)	2	21	23
Volba pro Broumov (STAN + NK)	1	22	23
Broumováci (TOP 09 + NK)	1	22	23
KDU-ČSL	5	18	23
ČSSD a Nezávislí	11	12	23
KSČM	8	7	15
Celkem	28	102	130

Zdroj: Vlastní zpracování (volby.cz); Pozn.: PP – politická příslušnost, BEZPP – bez politické příslušnosti, NK – nezávislí kandidáti

Příloha č. 2 Grafy

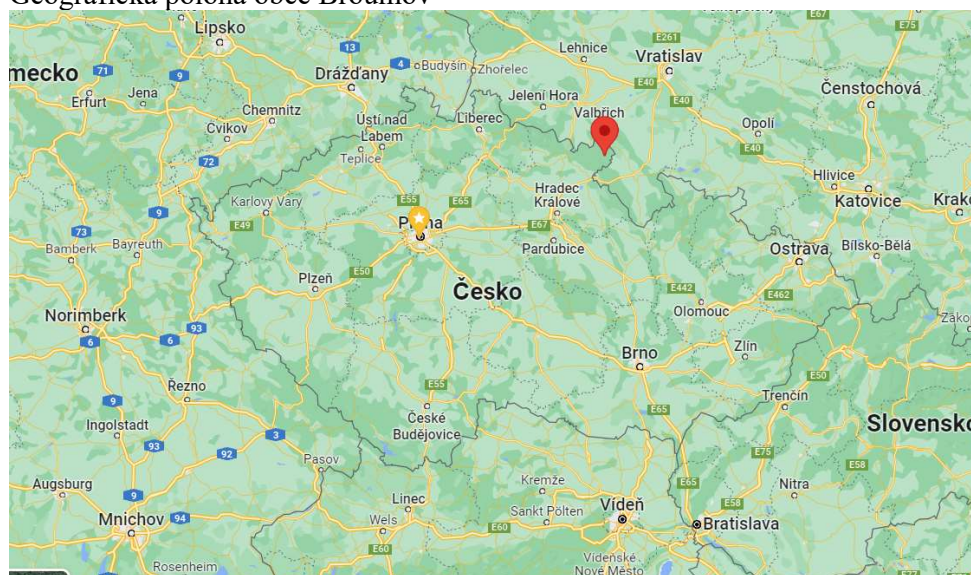
Graf 1 Volební účast v obci Broumov v komparaci s celorepublikovou volební účastí ve volebních letech 2010–2022



Zdroj: Vlastní zpracování (irozhlas.cz)

Příloha č. 3 Geografická poloha, znak a vlajka obce Broumov

Geografická poloha obce Broumov



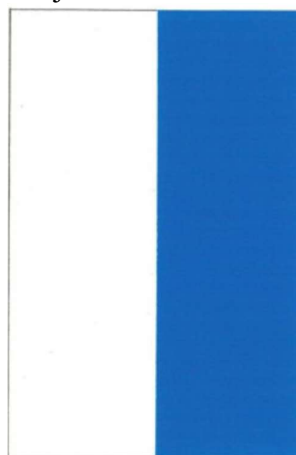
Zdroj: Google mapy

Znak obce Broumov



Zdroj: www.Broumov.net

Vlajka obce Broumov



Zdroj: www.Broumov.net

Příloha č. 4 Územní plán obce Broumov

Územní plán města Broumov



Zdroj: www.broumov.net

Příloha č. 5 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 8.11.2010

USNESENÍ č. 1

z ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Broumova ze dne 8. listopadu 2010.

ZM volí

- 1/1 Za zapisovatele paní Drahomíru Noskovou. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)
- 2/1 Za ověřovatele zápisu Mgr. Jiřího Ringela a pana Arnolda Vodochodského. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)
- 3/1 Za skrutátory Ing. Kateřinu Šrámkovou, paní Danu Hejnišovou, paní Ninu Mantelovou, paní Irenu Ptáčkovou, paní Naděždu Burdychovou. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)
- 7/1 Do funkce starosty města pana Milana Kotrnce. (pro: 18, proti: 0, zdržel se: 5)
- 8/1 Do funkce místostarosty města pana Kamila Slezáka. (pro: 20, proti: 0, zdržel se: 3)
- 9/1 Členem rady města pana Pavla Frödeho. (pro: 20, proti: 0, zdržel se: 3)
- 10/1 Členem rady města pana Arnošta Obsta. (pro: 17, proti: 0, zdržel se: 6)
- 11/1 Členem rady města Mgr. Jiřího Ringela. (pro: 18, proti: 0, zdržel se: 5)
- 12/1 Členem rady města MUDr. Jiřího Veselého. (pro: 20, proti: 0, zdržel se: 3)
- 13/1 Členem rady města pana Arnolda Vodochodského. (pro: 18, proti: 0, zdržel se: 5)

ZM schvaluje

- 4/1 Program zasedání ustavujícího zastupitelstva města. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)
- 5/1 Volební řád ustavujícího zastupitelstva města. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)
- 6/1 Počet členů rady města 7 včetně starosty a místostarosty. (pro: 23, proti: 0, zdržel se: 0)

Kamil Slezák
místostarosta

Milan Kotrnec
starosta

Příloha č. 6 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 10.11.2014

USNESENÍ č. 1

z ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Broumov ze dne 10. listopadu 2014.

ZM volí

- 1/1 Zapisovatelkou paní Jitku Nigrinovou. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)
- 2/1 Ověřovateli zápisu Mgr. Evu Bilíkovou a Mgr. Jiřího Ringela. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)
- 3/1 Skrutátorkami Ing. Kateřinu Šrámkovou, Bc. Petru Chejnovou, paní Ninu Mantelovou, paní Irenu Ptáčkovou a Mgr. Markétu Roškovou. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)
- 7/1 Do funkce starosty města Ing. Jaroslava Bitnara. (pro: 16, proti: 0, zdržel se: 6)
- 8/1 Do funkce místostarosty města pana Kamila Slezáka. (pro: 19, proti: 0, zdržel se: 3)
- 9/1 Členkou rady města Mgr. Evu Bilíkovou. (pro: 17, proti: 0, zdržel se: 5)
- 10/1 Členem rady města JUDr. Tomáše Blažka. (pro: 17, proti: 0, zdržel se: 5)
- 11/1 Členkou rady města paní Moniku Mrštinovou. (pro: 17, proti: 0, zdržel se: 5)
- 12/1 Členem rady města Ing. Jiřího Myšáka. (pro: 19, proti: 0, zdržel se: 3)
- 13/1 Členem rady města Mgr. Jiřího Ringela. (pro: 18, proti: 0, zdržel se: 4)
- 15/1 Předsedou finančního výboru Mgr. Jiřího Ringela. (pro: 18, proti: 0, zdržel se: 4)
- 16/1 Členy finančního výboru Ing. Jiřího Myšáka, RNDr. Karla Pelána, MBA, Bc. Lenku Grunerovou, paní Moniku Pírkovou, Ing. Petra Flígera a pana Petra Stečinského. (pro: 20, proti: 0, zdržel se: 2)
- 18/1 Předsedou kontrolního výboru pana Arnolda Vodochodského. (pro: 19, proti: 0, zdržel se: 3)

ZM schvaluje

- 4/1 Program zasedání ustavujícího zastupitelstva města. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)
- 5/1 Volební řád ustavujícího zastupitelstva města. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)

ZM určuje

- 6/1 Sedmičlennou radu města, pro výkon funkce starosty a místostarosty budou dva členové rady města dlouhodobě uvolněni. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)

ZM zřizuje

- 14/1 Finanční výbor, a to sedmičlenný. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)
- 17/1 Kontrolní výbor, a to pětičlenný. (pro: 22, proti: 0, zdržel se: 0)

Ing. Jaroslav Bitnar v. r.
starosta

Kamil Slezák v. r.
místostarosta

Příloha č. 7 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 31.10.2018



USNESENÍ č. 1

z ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Broumov
konaného dne 31. října 2018.

ZM volí

- 1/1** Zapisovatelkou paní Jitku Nigrinovou.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 2/1** Ověřovateli zápisu paní Moniku Mrštinovou a pana Arnolda Vodochodského.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 3/1** Skrutátorkami Ing. Kateřinu Šrámkovou, Bc. Petru Chejnovou, paní Ninu Mantelovou, paní Irenu Ptáčkovou a Mgr. Helenu Ducháčovou.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 7/1** Do funkce starosty města Ing. Jaroslava Bitnara.
Pro: 16 Proti: 6 Zdržel se: 1
- 8/1** Do funkce místostarosty města pana Kamila Slezáka.
Pro: 17 Proti: 1 Zdržel se: 5
- 9/1** Členem rady města JUDr. Tomáše Blažka.
Pro: 15 Proti: 2 Zdržel se: 6
- 10/1** Členkou rady města Bc. Moniku Lukašákovou.
Pro: 15 Proti: 0 Zdržel se: 8
- 11/1** Členem rady města Mgr. Jiřího Ringela.
Pro: 16 Proti: 0 Zdržel se: 7
- 12/1** Členem rady města MUDr. Miroslava Švábla.
Pro: 16 Proti: 0 Zdržel se: 7
- 13/1** Členem rady města pana Arnolda Vodochodského.
Pro: 16 Proti: 0 Zdržel se: 7
- 15/1** Předsedou finančního výboru Mgr. Jiřího Ringela.
Pro: 16 Proti: 0 Zdržel se: 7
- 16/1** Členy finančního výboru Ing. Jiřího Myšáka, RNDr. Karla Pelána, MBA, Bc. Lenku Grunerovou, paní Moniku Pírkovou, Ing. Petra Flígera a pana Petra Stečinského.
Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 1
- 18/1** Předsedou kontrolního výboru pana Josefa Marka.
Pro: 21 Proti: 0 Zdržel se: 2

ZM schvaluje

- 4/1** Program zasedání ustavujícího zastupitelstva města.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 5/1** Volební řád ustavujícího zastupitelstva města.
Pro: 17 Proti: 2 Zdržel se: 4

ZM určuje

- 6/1** Sedmičlennou radu města, pro výkon funkce starosty a místostarosty budou dva členové rady města dlouhodobě uvolněni.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM zřizuje

- 14/1** Finanční výbor, a to sedmičlenný.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 17/1** Kontrolní výbor, a to pětičlenný.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM stanovuje

- 19/1** Svým neuvolněným členům za výkon funkce odměny za měsíc v následujících částkách – člen rady 5.500 Kč, předseda výboru/komise 2.700 Kč, člen zastupitelstva bez dalších funkcí 1.300 Kč. Odměna bude poskytována od 01.11.2018. V případě nástupu náhradníka za uprázdněný mandát člena zastupitelstva města bude odměna poskytována ode dne složení slibu. V případě budoucích změn v obsazení jednotlivých funkcí bude odměna poskytována ode dne zvolení do příslušné funkce. V případě souběhu výkonu funkcí neuvolněných členů zastupitelstva se stanovuje odměna jako souhrn odměn za výkon funkce člena rady, předsedy výboru, předsedy komise.
Pro: 23 Proti: 0 Zdržel se: 0

Ing. Jaroslav Bitnar v. r.
starosta

Kamil Slezák v. r.
místostarosta

Příloha č. 8 Ustavující zasedání zastupitelstva obce – 24.10.2022

Č. j. PDMUBR 36940/2022



USNESENÍ č. 1

**z ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Broumov
konaného dne 24. října 2022**

ZM určuje

- 1/1** Ověřovateli zápisu Moniku Mrštinovou, Pavla Trojana a Jitku Nigrinovou zapisovatelkou.
Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM volí

- 2/1** Skrutátorkami Ing. Helenu Hlaváčkovou, Lenku Rybkovou, Hanu Tomkovou, Ninu Mantelovou, Bc. Andreu Markovou.
Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 6/1** Do funkce starosty města Arnolda Vodochodského.
Pro: 13 Proti: 6 Zdržel se: 3
- 7/1** Do funkce místostarosty města Kamila Slezáka.
Pro: 14 Proti: 6 Zdržel se: 2
- 8/1** Členem rady města MgA. Michala Čepelku, DiS.
Pro: 13 Proti: 4 Zdržel se: 5
- 9/1** Členem rady města Bc. Ondřeje Habarta.
Pro: 13 Proti: 4 Zdržel se: 5
- 10/1** Členkou rady města JUDr. Šárku Sedláčkovou.
Pro: 13 Proti: 0 Zdržel se: 9
- 11/1** Členem rady města Pavla Trojana.
Pro: 13 Proti: 4 Zdržel se: 5
- 12/1** Členem rady města Ing. Přemysla Valáška, Ph.D.
Pro: 13 Proti: 4 Zdržel se: 5
- 14/1** Předsedou finančního výboru Bc. Lubomíra France.
Pro: 13 Proti: 4 Zdržel se: 5
- 16/1** Předsedou kontrolního výboru Ing. Jaroslava Bitnara.
Pro: 21 Proti: 1 Zdržel se: 0

ZM schvaluje

- 3/1** Program zasedání ustavujícího zastupitelstva města dle předlohy.
Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 4/1** Volební řád ustavujícího zastupitelstva města dle předlohy.
Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM určuje

- 5/1 Sedmičlennou radu města, pro výkon funkce starosty a místostarosty budou dva členové zastupitelstva města dlouhodobě uvolněni.
 Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM zřizuje

- 13/1 Finanční výbor, a to sedmičlenný.
 Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0
- 15/1 Kontrolní výbor, a to pětičlenný.
 Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM stanovuje

- 17/1 Svým neuvolněným členům za výkon funkce odměny za měsíc v následujících částkách: člen rady 6.500 Kč, předseda výboru/komise/zvláštního orgánu 3.200 Kč, člen zastupitelstva bez dalších funkcí 1.600 Kč.
 Předsedům výborů, komisí a zvláštních orgánů, kteří nejsou členy zastupitelstva, za výkon funkce odměnu za měsíc ve výši 3.200 Kč. V případě souběhu výkonu funkcí neuvolněných členů zastupitelstva se stanovuje odměna jako souhrn odměn za výkon funkce člena rady, předsedy výboru a předsedy komise. Odměna bude poskytována od 01.11.2022. V případě nástupu náhradníka za uprázdněný mandát člena zastupitelstva města bude odměna poskytována ode dne složení slibu. V případě budoucích změn v obsazení jednotlivých funkcí bude odměna poskytována ode dne zvolení do příslušné funkce.
 Od 01.11.2022 odměny členům komise SPOZ za přípravu a účast při obřadech ve výši 110 Kč/obřad a 220 Kč/oslava životních výročí.
 Pro: 22 Proti: 0 Zdržel se: 0

ZM konstatuje

- 18/1 U paní Lenky Grunerové neslučitelnost funkce členky Zastupitelstva města Broumova podle ustanovení § 5 odst. 2 a 3 zákona č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů, s funkcí odborného referenta odboru sociálních věcí a zdravotnictví, sociálního pracovníka, zařazeného do Městského úřadu Broumov, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálně právní ochrany dětí.

ZM umožňuje

- 18/1/1 Člence zastupitelstva paní Lence Grunerové, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání ZM učinila právní úkon (jednání) směřující ke skončení pracovního poměru k Městu Broumov na funkci odborného referenta odboru sociálních věcí a zdravotnictví, sociálního pracovníka, zařazeného do Městského úřadu Broumov, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálně právní ochrany dětí.
 Pro: 19 Proti: 0 Zdržel se: 3

Arnold Vodochodský v. r.
 starosta

Kamil Slezák v. r.
 místostarosta